

MAY PRIVALĖS LIŪDYTI SENATO KOMITETE

SENATO INVESTIGACIJOS KOMITETAS NUTARĖ SUBPOENA ISSAUKTI MAY

Savu noru pareiškimus padarė atstovas Sabbath, senatorius Alben Barkley ir McCormack

WASHINGTON, D. C., liepos 19 d. — Senato karo investigacijos komitetas šiandien nutarė subpoena iškvieisti atstovą Andrew J. May liudyti komitetui. Senatorius Mead pareiškė, kad komitetas nenorėjo imtis tokių priemonių, bet pats May priverstas. May galėjo laisvu noru atvykti į komitetą, bet jis neatvyko.

Investigacijos komiteto pirmininkas pareiškė, kad iki šio momento atstovo May padaryti pareiškimai neatitinka davinius, kurie yra komiteto žinioje. Be to, komitetas turi daug medžiagos, kuri dar nėra išėjusi viešumon. Komiteto nariai nori išklausi ti atstovą May apie visą eilę reikalų.

Andrew J. May, atstovų rūmų karo komiteto pirmininkas, gavęs subpoena, atsisakė daryti bet kokius pareiškimus. Anksčiau jis reikalavo leisti jam pačiam išklausi ti liudininkus ir susipažinti su visais investigacijos komiteto dokumentais, bet tokių privilegijų jis negavo. Šiandien senato komitetas liudyti savo noru atvyko atstovas Adolph J. Sabbath. Jis pareiškė, kad niekad neturėjęs jokių

bizniškų reikalų su Batavia Metal arba Erie Basin kompanijomis. Jis tvirtina, kad niekad niekas prie jo nesikreipė ir niekad jis minėtoms bendrovėms nedarė jokios intervencijos.

Kai komiteto nariai užklausė, kuriam tikslui jis į minėtų kompanijų įstaigą telefonavęs, tai Sabbath pareiškė, kad jis norėjęs surasti draugą pinokliui palošti. Jis pasisakė pažįstęs Murray Garson, vyriausią kompanijų direktorių, todėl jį ir kvietęs atvykti ir palošti.

Sabbath pareiškė, kad jis kelias atvejais kalbėjęs į atstovą May, prašydamas prižiūrėti, kad mažieji karo departamento kontraktai būtų teisingai paskirstyti, bet jis niekad neprasęs jokios protekcijos.

Senatorius Alben Barkley pareiškė, kad jis neturėjęs jokių transakcijų su tyrinėjamomis kompanijomis ir niekad joms asmeniškai netelefonavęs. Jis pridėjo, kad jo sūnus minėtų bendrovių buvo nusamdytas, bet dabar jau ten nebetarnauja. Atstovas McCormack pareiškė, kad jis niekad netelefonavęs ir neturėjęs ryšių.

FILIPINŲ SALOSE POLICIJA VEDA ARŠIĄ KOVĄ SU SUKILĖLIAIS

Britų kepėjai grasino streiku, bet šiandien jie kepa duoną ir pardavinėja pagal korteles

MANILA, liep. 19 d. — Dvylika filipinų karo policijos kuopų veda aršią kovą prieš 400 sukilusių laukų darbininkų, praneša korespondentai.

Maištininkai turi modernių ginklų, įsistiprino geros kalnų pozicijose ir 35 mylių atstume nuo sostinės priešinasi valdžios jėgoms.

Hukbalahapų lyderis Luis Taruc nori pasimatyti su prezidentu, kad išvengtų didesnio kraujo praliejimo.

Britų kepėjai nutarė nestreikuoti

LONDONAS, liep. 19 d. — Prieš porą dienų britų kepėjai grasino streiku, bet šiandien jie jau kepa duoną ir rengiasi racionavimui.

Vakar britų parlamentas nuodugniai diskusavo maisto stokos reikalą ir nutarė vėl grąžinti racionavimą.

Winston Churchill aštriai kritikavo darbiečius, bet maisto ministeris argumentais įrodė,

Vengrai nusileido sovietų spaudimui

BUDAPEŠTAS, Vengrija, liepos 19 d. — Vengrų valdžia nutarė nusileisti sovietų karo jėgų vado reikalavimams.

Valdžia nutarė uždrausti skautams veikti, kaip to reikalauja sovietų generolas. Panašaus likimo susilauks ir katalikų jaunimo organizacijos.

Rusai tvirtina, kad šios organizacijos yra fašistinės.

700 rusu instrukto- rių Albanijoje

STAMBULAS, Albanija, liep. 19 d. — Albanijos pasiųstų sovietų karininkų ir instruktorių skaičius šiandien jau siekia iki 700, sako iš Tiranos ateinančios žinios.

Tie patys šaltiniai tvirtina, kad kiekvieną mėnesį apie 150 Albanijos karininkų vyksta į Rusiją kariškiams pratimams.

Viena rusų apmokytą diviziją stovi Argirocastro miestely, antroji — Santi Karantoj, o trečioji — Delvino srityj.

Ir Žvėrys Paseka Žmones

Beelzebub, 15 metų Stockholmo zoologijos daržo meška, kuri nuskandino savo vaiką.

Norėjo nužudyti Tito

TRIESTAS, Italija, liep. 19 d. — Buvęs četnikas Lasko Jutic šalia Belgrado paleido kelis švius ir "maršalą" Tito, sužeidamas jį į ranką ir strėną, sako atėjusios žinios. Jutic vietoje buvo nulinčiuotas, o Tito nutraukė pralkalbų kelionę.

Prancūzų komunistai padėjo vokiečiams

PARYŽIUS, liep. 19 d. — Edouard Daladier vakar pareiškė parlamente, kad Prancūzijos komunistai daugiausia prisidėjo prie karo pralaimėjimo.

Komunistai visą laiką vedė aštresnę kovą prieš savo kapitalistus, negu prieš vokiečius.

Šiuos pareiškimus padarė buvęs premjeras, kai komunistai pasiūlė parlamentų nepripažinti jam teisių būti naujo parlamento nariu.

MAURICE TROREZ PABĖGŲ IŠ ARMIJOS

Maurice Thorez šiandien pasakoja, kad jis nepabėgo iš prancūzų kariuomenės, bet niekas nenuginčys fakto, kad karo metu jis atsidūrė Rusijoje, kuri tuo metu dar tiksliai gyveno su naciais.

Kai gen. Charles de Gaulle per britų radiją kvietė prancūzus stoti kovon, tai ir tada komunistai pasakojo, kad jis atstovauja tą pačią reakciją, kurią atstovaila marš. Petain, — tvirtina Ed. Daladier.

—Italijoje prasidėję streikai nemažėja, bet auga.

—Telegrafo ir telefono susisiektimas su Bolivija nutrauktas, krašte maistas.

—Islandija prašys priimti ją į Jungtines Tautas.

—Amerikos karo vadovybė suėmė gen. Henrik Werth, buvusį vengrų štabo viršininką.

—Eduard Beneš pareiškė, kad jis kovosius su lenkais dėl Tešino ir pabrėžia, kad čekoslovakija su Lenkija privalo išrišti tarpusavius nesupratimus.

—Brazilija sutinka įsileisti 100,000 vedusių išvietintų asmenų.

KONGRESAS NEGALI SUSITARTI DEL ISTATYMO KAINŲ KONTROLEI

Connally pataria dėti visas viltis į Jungtinių Tautų organizaciją ir visapusiškai ją remti

WASHINGTON, D. C., liep. 19 d. — Atstovų rūmų ir senato komisija svarstė projektą krašto kainų kontrolei, bet negalėjo susitarti.

Senato komisijos nariai reikalauja išbraukti mėsos, pieno ir kitus produktus, o atstovų rūmų paskirtieji ir kalbėti nenori apie minėtų produktų išskyrimą.

Komisijos nariai nutarė susirinkti dar kartą, bet neturi vilčių susitarti.

PATARIA REMTI JUNG- TINES TAUTAS

Iš Paryžiaus sugrįžęs senatorius Connally šiandien pataria senatui visomis jėgomis remti naujai sudarytą tarptautinę organizaciją, nes ji vienintėlė galėsianti išsaugoti taiką.

Connally pataria remti Jungtines Tautas kariuomene, laivynu ir skaitlinga aviacija.

Connally pesimistiškai žiūri į Europos taikos pasitarimus, rusų užsispyrimas nieko gero nežada.

McFARLAND PASODINTAS ELEKTROS KEDĖN

Šiandien ryte elektros kedėn pasodintas jūrininkas Earl McFarland, kuris nužudė karo departamento tarnautoją Dorothy Berrum.

McFarland buvo pabėgęs iš kalėjimo, bet policijai pavyko jį pagauti. Iki paskutinio momento jis sakėsi nekaltas.

Visi stebėjosi nuteistuoju, jis besišypsodamas sėdo elektros kedėn.

VALDŽIA PAŠALINO PEN- KIS TARNAUTOJUS

Karo departamentas pašalino penkis inžinierius ir kitus pareigūnus dirbusius tiriame stotyse.

Valdžia ėmėsi šių priemonių saugumo sumetimais. CIO Aberdeen lokalo vadovybė sako, kad valdžia pavarė tarnautojus vien dėl noro suorganizuoti kitus į uniiją.

Karo departamentas tvirtina, kad ne suma, bet vien tik tai saugumo sumetimai jam rūpėjo.

Negali sudarviti Bel- gijos valdžios

BRUSELIS, Belgija, liep. 19 d. — Buvęs premjeras Achille van Acker atsisakė klausyti regento Charles, jis nesiima sudaryti naujos belgų valdžios.

Regentas prašė Paul Struye, senato pirmininką ir dešiniųjų lyderį, sudaryti valdžią, bet ir šis nepajėgė susitarti su kitom partijom.

Katalikai atsisakė imti atsakomybę, jie sako, kad prie dabartinių sąlygų niekas negali sudaryti pastovios valdžios.

Brazilietis vadovau- ja komisijai

NEW YORK, N. Y., liep. 19 d. — Kap. Alvaro Alberto, Brazilijos armijos karininkas ir mokslininkas, vakar perėmė Jungtinių Tautų atomo energijos komisijos pirmininko vietą.

Jis pareiškė, kad tarptautinė atominės bombos kontrolė bus labai dideliu žingsniu prie taikos.

Kap. Alberto mano, kad bet koks karas privalėtų būti įstatymais uždraustas, tai būtų labai garbingas žingsnis.

Nori laisvu rinkim- ų Lenkijoje

VARSUVA, Lenkija, liep. 19 d. — Mikolajczyk vakar pareiškė viltį, kad J. Valstybių, britų ir sovietų atstovai prižiūrėtų balsavimus, kurie numatomi lapkričio mėnesiui.

Valstiečių partijos vadas mano, kad reikėtų priimti įstatymus, garantuojąs laisvus ir tikrai demokratinus rinkimus, jis nori gauti teisę be cenzūros skelbti siekiamus tikslus.

Jeigu valdžia nesutiks, tai jis reikalauja užsienio prižiūrėtojų.

—Stalinas prieš porą mėnesių atšaukė marš. Konevą iš Austrijos, manoma, kad Vienon jis jau nesugrįš.

OKUPANTŲ PASTATYTA BIELOVA APVOGĖ "PARAMOS" KRAUTUVES

Ji savinasi racionuotus produktus, vogė cukrų, aliejų, degtinę, papirosus ir grynus pinigus

NEW YORK, N. Y., liep. 19 d. (LAIC) — Kaip praneša pačių komunistų leidžiama "Tarybų Lietuva" (44 Nr.), Kauno Maisto prekybos "Parama" 20-oje parduotuvėje, esančioje Ukmergės plento 269 Nr., nuo 1944 metų lapkričio 1 dienos (t.y., nuo antros Raudonosios Armijos okupacijos) tarnavo kažkokia T. Bielova. Ji naudojo savo tarnybinių padėčių ir savinasi racionuotus produktus: cukrų, aliejų, degtinę, papirosus ir kita.

Be to, iš parduotuvės ji pasivogė apie 20,000 rublių grynais pinigais. Vėliau ji buvo perkelta į 40-tą parduotuvę, esančią Duonelaičio gatvės 23 Nr., kur ji pasisavino prekių ir valdyskų pinigų 14,164 rublių sumai. Tuo būdu abiejose krautuvėse Bielova padarė nuostolių už 83,035 rublius. Tokis yra okupantų ir jų primestų pareigūnų padarumas!

DANIJOJ LIETUVIAI GALI DIRBTI

Danijos lietuvių gyvenimas per šį laikotarpį daug pasikeitė. Nuo šių metų birželio 1 d. lietuviams pabėgėliams Danijoje leista dirbti danų įmonėse, kur trūksta danų darbo jėgų. Jeigu yra reikalo, tai išleidžia gyventi ir už lagerio ribų.

Darbo suradimas ir sutarties sudarymas negali būti vedamas privačiu būdu, bet turi eiti per oficialią darbo kontorą.

Darbo leidimą turįs asmuo gauna specialią kortelę, be kurios privaciai gyventi ir dirbti uždrausta.

ATLYGINA, KAIP IR DANŲ DARBININKAMS

Atlyginimas ir darbo sąlygos yra tokios pačios, kokias turi danų darbininkai.

Bet pabėgėliai ipareigojami savo lėšomis apmokėti maistą, butą, gydytoją, mediciną, išskyrus ligoninės išlaidas, jeigu tenka susirgti.

Seni, ligoti, motinos su mažais vaikais ir sunkiam darbui netinka išmoksinti asmenys pasilieka Danų Raudonojo Kryžiaus lageriuose toms pat sąlygomis, kaip ir iki šio meto.

NENORINTIEJI DIRBTI EIS Į LAGERIUS

Asmenys, kurie nenorės dirbti ir nesilaikys nustatytų potvarkių, bus talpinami uždaruose lageriuose ir pereis kitos įstaigos priežiūron.

Nedirbantieji neturės teisės gyventi privaciai, šis danų valdžios nutarimas visų lietuvių buvo labai džiaugsmingai suvoktas. Gyvenimas lageriuose ir neleidimas dirbti slegiančiai veikė į žmonių moralę ir psichologiją.

JURNALAS APIE BALTIJOS KRASTUS

Netrukus išeis naujas "Baltic Review" numeris, kuriame talpinami Duchess of Atholl,

Vėliausios Naujienos

— Gromyko pasiūlė paskirti du pirmininkus techninėje atomo energijos komisijoje, vieną olandą ir lenką, kurie pirmininkautų pasikeisdami. Dešimt saugumo tarybos narių pasisakė prieš šį Gromykos pasiūlymą. Jis norėjo, kad lenkai turėtų progos išgauti technines atomo energijos paslaptis.

— Atstovas Andrew J. May gali atsisakyti liudyti investigacijos komitete, bet komitetas galės jį suimti ir atvesti, kai kongresas bus paleistas atostogoms.

— Gromyko pareiškė, kad jau metas pasikeisti mokslinėmis atomo energijos žiniomis, paslaptys Rusijai esą visai nerūpi.

— Atstovų rūmai nutarė skirti mirties bausmę kiekvienam asmeniui, kuris išduos atomo energijos paslaptis.

— Britų valdžia pagamino Rusijai prekių už 40 milijonų svarų, bet dabar sovietų valdžia atsisako imti mašinas, ji nenori mokėti sutartų kainų.

Vėsenis.
Saulė teka — 5:33; leidžiasi — 8:21.

NAUJIENŲ

raštinė atidara nuo 8:30 val. ryto iki 6 val. po pietų.
ŠEŠTADIENIAIS nuo 8:30 val. ryto iki 1-mos valandos po pietų.

SEKMADIENIAIS ir kitomis šventėmis raštinė uždaryta.

TRIS KARTUS KĖLĖMĖS IŠ VIETOS I VIETĄ

Iki šio laiko Almendfeldo lietuvių stovykla lagaminus bei "turtų" maišelius krovėsi net tris kartus: Darmštadtas, Gisenas ir pagaliau Almendfeldas. Stovyklos pradžių sudarė evakuoti kybartiečiai ir dirbę Darmštado fabrikuose.

Lietuvių skaičius Gisenos stovykloje pasibaigus, kybartiečiai 1945.VII.21 iš pakrypusių lėtnių barakų buvo perkelti į Gisenos tarptautinę stovyklą. Beveik tuo pačiu metu palieka stovyklą lenkai ir įsigali pabaltijiečiai.

Vadovybė ėmėsi kultūrinio darbo. Suorganizuojamas vaikų darželis, pradžios mokykla, leidžiamas kasdienis radijo žinių biuletenis, bando jaunas jėgas tautinių šokių grupė. Buvęs garas aptvarkomas ir įrengiamas bendras pabaltijiečių klubas, kuriame taip pat rengiami koncertai bei šokių vakarai.

Giseno gyvenimo sąlygos buvo labai geros, aprūpinimas taip pat. UNRRAo direktorius, naujajazelandietis, gero charakterio žmogus, gyvenimo sąlygas dar gerino. Iš širdies mylėjo meną ir, tyliai prasitarėdamas, laukė pabaltijiečių pasirodymo scenoje.

Pirmieji pasiūvė latviai. Iš 500 žmonių išrinko scenai pajėgesnius profesionalus ir išleido į sceną. Mes, lietuviai, 150 žmonių saujelė (didžiūma stovyklos gyventojų — darbininkai), nesukrapštomė scenai ne tik kokio nors dainininko, choro, bet ir jauna tautinių šokių grupelė ne-

drįstame scenoje reprezentuoti turtūgąjį lietuvių meną. Šaukiamės hanauečių, kurie savo puikiu pasirodymu ir meniškumu nustelbė mūsų kaimynus, o atvykę antrą kartą nusipelnė vi-
sų Gisenos tremtinių simpatiją.

Lietuvių skaičius Gisenos stovykloje pamažu didėja. Mums buvo itin opu turėti kuo daugiau inteligentijos, kurios labai trūko. Stengiamės jos prisikviesti. Planus tačiau sumaiso Gisenos stovyklos likvidavimas. Latviai perkelti į Mainz-Kastelį, o mes ir 86 estai, 1945.XI.20 susirėšę maišelius, nuriėdami į Almendfeldą. Tai sodžius, padidėjus vienodų sodybų naujakurių ukininkų. Iki 1936 čia buvo Gernsheimo (3 km. nuo stovyklos) miestelio bendros ganyklos. 1936 m. tos ganyklos buvo išdalytos pasizymėjusiems naciams. Davė kiekvienam apie 13 ha ir pastatė vienodus pastatus. Pačiame sodžiaus viduryje, buv. mergaičių darbo tarnybos patalpose, apsigyvenome.

Naujoji stovykloje — nauji darbai. Pertvarkomas darželis, kuriam dabar jau vadovauja p. Žemaitė. P. Tomkelytė ir Vytauskis imasi pedagoginio darbo ir tvarko pradžios mokyklą. 194 liet. tremtiniai kasdieną formuojami politinėmis naujienomis. Įsteigta skautų draugovė su Vyta. Ilgūnu ir Vaškelyte priėmė. Jų dispozicijai pavedamas sieninio laikraščio "Stovyklos Aido" redagavimas. Redakcinis kolektyvas leidžia ir redaguoja rotatoriūmi spausdinamą dvisavaitinį biuletenį "Mūsų Aidą". Turime su estais bendrą klubą, katalikai bažnyčią su nuolat gyvenančiu kunigu Tėvu A. M.

Vasario 16 d. proga suruoštas platus minėjimas su menine programa svečiams. Pašokta tautinių šokių, padėklamuota, suorganizuotas ir Vyta. Vaškeli vedamas choras padainavo keletą dainelių. Brangios dienos proga pastatytas lietuviškas kryžius, kurį pašventino jo iniciatorius Tėvas Alfonsas M. šis kryžius daugelį metų praeiviams primins, kad čia gyventa lietuvių ir kad jie pastatė jį, ilgėdamiesi savo kryžių žemės — Lietuvos.

Dabartinį komitetą sudaro: pirmininkas, beveik nuo pat pradžių buvęs ir daug prie stovyklos kultūrinio darbo prisidėjęs Dr. J. Brundza, pirm. pavaduotojas — Br. O. Butkaitis, sekretorius — Vyta. Ilgūnas, mitybos reikalams — Br. Misevičius ir narė — I. Šemiotaitė, ku-

DARIAUS-GIRĖNO PAMINĖJIMO IŠKILMĖS

RENGIAMOS SEKMADIENĮ, LIEPOS 21 DIENĄ, MARQUETTE PARKE, PRIE DARIAUS-GIRĖNO PAMINKLO; PRAŽIA 2 VAL. POPIET.

Iškilmų programa suplanuota tokia:

Paradas

Paradą sudarys 40 ir 8 Box Car and Crea, būbny ir trimtų vienetai, šautuvų komandos, įvairios Legiono ir jo pagalbi-
nių organizacijų grupės. Raudonojo Kryžiaus vienetai maršuos nuo 69-tos gatvės ir Western avenue 2:00 valandą popiet iki Dariaus-Girėno paminklo prie 67-tos gatvės ir California avenue.

Programa

Frank T. Pumputis, Dariaus-Girėno Posto komandierius, pakvies iškelti vėliavas.

Al Brazis, Don Varnas Posto narys, pagiedos Star Spangled Banner.

Atminčiai žuvusių lakūnų maldą sukalbės kunigas Ignatius Albavičius.

Vainiką padės Frances Prihodski, Dariaus-Girėno Posto pagalbinio vieneto No. 271 pirmininkė.

Ave Maria — rekordas — Rose Ponsello.

Svečių būbny ir trimtų ir Dariaus-Girėno būbny ir trim-

tų grupės išpildys pasirinktus numerius.

Dr. Peter Daužvardis, Lietuvos konsulas, pasakys kalbą lietuviškai.

Kalbės majoras Rudolph Vassalle, paminklo komiteto prez.

Kalbės Alvin E. O'Konski, Jungtinių Valstijų kongresmanas iš Wisconsin.

Kalbės Dr. Pius Grigaitis, Naujienų redaktorius.

Kalbės Michael J. Healy, Chef de Guerre, 40 & 8 Voiture 220.

Kalbės ponis J. Daužvardis, Raudonojo Kryžiaus Chicago skyriaus kalbėtojų biuro pirmininkė.

Kalbės teisėjas John T. Zuris.

WEDDINGS LeNorman STUDIO PORTRAITS

DISTINCTIVE, PERSONALIZED BRIDAL PORTRAITS

CHILDREN'S PHOTOGRAPHS A SPECIALTY! Make Your Appointment Now!

REPublic 6740

4924 S. Ashland Ave.

Taupymas Visada Moka Gerus DIVIDENDUS

Trys lietuvių gentkartės pasekmingai taupo savo uždirbtus dolerius Mutual Federal Savings and Loan Association. Ši bendrovė per 41 metus savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutaupytą dolerį su gerais dividendais.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2202 W. Cermak Road

Tel. CANal 8887-8999

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

JOHN J. KAZANAUSKAS, President and Manager

Kiekvieno taupytojo taupiniai yra apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance kompaniją.

Office hours: Daily 9 A. M.—5 P. M.; Thursdays 9 A. M. — 7 P. M. Wednesdays 9 A. M.—12 Noon.

Kalbės Al Kumskis, Lietuvių Demokratų Klubo prezidentas.

Kalbės advokatas A. Olis, buvęs Dariaus-Girėno Posto adjutantas.

Kalbės kunigas R. Klumbis — gimęs Chicagoje ir išvykęs Lietuvon, kur jis mokėsi ir patapo kunigu, o dabar yra pabėgėlis iš Lietuvos.

Dalyvaus svečiai — Sgt. Stanley Bender, Dariaus-Girėno Posto narys, užsitarnavęs Congressional Medal of Honor.

Louis Zelis, Dariaus-Girėno Posto narys, buvęs karo belaisvis Japonijoje trejus metus.

Dalyvaus daug kitų svečių.

Pasarga: Jeigu iškilmėms pasitaikytų labai prastos oras, tai jos bus laikomos Dariaus-Girėno salėje, 4416 So. Western avenue. — Joseph A. Mickeliūnas, Dariaus-Girėno Posto publikacijos pirmininkas.

Radio

Budriko Radio Programa

Šį sekmadienį, liepos 21 d., bus leidžiama nuolatinė Juozo Budriko gerų Namų Rakandų ir Aukšinių Daiktų Krautuvės radio programa per didžiąją stotį WCFL-1000-k, kaip 9:30 val. vakaro. Programoj dalyvauja geri dainininkai ir didžiulė Budriko radio orkestra. Bus gražių liaudies dainelių ir smagios muzikos.

Kita Budriko programa girdima kas ketvirtadienio vakarą kaip 7 val. per Cicero stotį WHFC-1450-k. Čia leidžiamos vėliausios žinios, pranešimai ir smagi muzikalė programa. Leidėjai šių įdomių lietuviškų programų, Juozo Budriko Rakandų ir Aukšinių Daiktų Krautuvė, 3241 S. Halsted St., kviečia visus pasiklausyti.

— Pranešėjas.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI.

GEHL STOKERS
EVEN HEALTHFUL HEAT AT LOWER COST
GEHL STOKER SALES
7308 HALSTED TEL. 4191
(NIGHT PHONE STE. 4182)

BILL'S TAVERN

Savininkai Bill ir Ona Popell

PASIRENDUOJA SVETAINĖ VESTUVĖMS IR "PARTIES"

Geros rūšies valgiai gaminami.

Penktadieniais žuvis.

Sestadieniais Bar B. Q.

4756 S. Western Ave.

Tel. LAFAYETTE 2649

OAK LEAF TAVERN

Pranešame visiems draugams lietuviams ir kostumeriams, kad perkėlėme į nuosavą namą naujai ir gražiai įstaityta—

3538 So. Halsted St.

Tel. YARDS 2074

AGNES ŠIDLAUSKAS IR STEVE SVILAINIS

Walk Straight Inn

Degtinė, vynas, alus, užkandžiai ir visados malonus patarnavimas našliukės už-eigoje.

SAVININKĖ

Mrs. Stella Palaskis

4244 SOUTH ASHLAND AVE.

Tel. Yards 3647

JAMES TAVERN

Degtinė, Vynas, Alus ir malonus patarnavimas dėl visų.

JAMES JANULEVIČIUS, Sav.

3107½ S. Halsted St.

Tel. CALumet 2476

Westwood Liquors

Didelis pasirinkimas degtinės, vyno ir alaus. Dėl trukumo alaus kviečiame kostumerius atsilankyti dienos laiku, vakarais alaus retkarčiais buna trukumas.

AL. SIMKUNAS, Sav.

2441 W. 69th St.

Tel. PROSPECT 5951

EXTRA! EXTRA! Permainytas vardas ir adresas.

MONARCH LIQUOR

Lietuviškas žydukas

Nathan. 3529 S. HALSTED ST.

Kanter Phone YARDS 6054

¼ Karat Daimantinai ŽIEDAI

vertės \$150.00 už \$75.00

¼ Karat Daimantinai ŽIEDAI

už \$140.00

RANKINIAI LAIKRODELIAI

Vertės \$18.00 po \$7.95

Cigarette Lighters po 95c

ir aukščiau

VIDELĖ RAKANDŲ, RADIO IR JEWELRY KRAUTUVĖ

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 So. Halsted St.

Chicago 8, Ill.

Tel. CALUMET 7237-4591

BUDRIKO RADIO VALANDOS:

W. H. F. C. 1420 K. Ketverge

7 valanda vakaro.

W. C. F. L. 1000 K. Nedėlio

9:30 val. vakaro.

Garsinkitės 'N-nose'

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni ji giria, kiti keikia, bet visi mėgsta ji skaityti?

Net kunigai pasislėpė ji studijuoja, nors savo parapijoms draudžia ji į rankas paimiti.

"KELEIVIS" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apeliu, įdomių pavesių ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$2.50 metams.

Adresas toks: gavikus įsiai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinių, gražių

"KELEIVIS"

636 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

EXTRA LIETUVIAMS EXTRA

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLŪBAS

— Rengia —

PIKNIKĄ

Sekmadienį, Liepos-July 21 d.

LEPPOS DARŽE,

KEAN ir 82nd ST.

Valgiai — Gėrimai — Šokiai — Dainos.
KVIEČIA KOMISIJA IR VALDYBA

NELAUKITE —

RYTOJ GALI BUTI PERVELU!

Jei norite užsitikinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė išituks, neturėsite jokių nemalonių.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1548-54

Telefonas CENTRAL 5208

GENERALIAI AGENTAI ŠIU KOMPANIJŲ:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE AND MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

Busby Berkeley, šokių direktorius, kuris dėl motinos mirties bandė nusizudyti. Jis dabar randasi Hollywood ligitinėje.

ri taip pat betarpiu palaiko ryšį su UNRRA. Į revizijos komisiją išrinkti: J. Domantas, K. Kupčiūnas ir K. Tomkelytė.

Šiaip, Almendfeldo stovykloje jaučiamas ramus, kaimiškas, su žaliuojančiais medžiais ir nuo pat ryto iki vakaro čiauskiančiais žvirbliais pavasaris.

Stilingai ir kruopščiai papuošta vėliavos pakėlimo aikštelė, takai geltonai pražydusios rajono vejos sutrauks ne mažą bičių. Gyventojai triūsia tupinėja gautuose sklypeliuose, sodindami ir laistydami įvairiusias šeimininges puodui reikalingas gėrybes.

Vokietija.

Kaltinama Išvyliojimu Iš Kareivio \$3,000

Buvęs kareivis Stanley Omieciniski, 26 metų, 9263 S. Park ave., traukia teisman ponį Pauline Ducket, 25 metų, 1121 E. 82nd st.

Jisai aiškina, kad pavedė jos globai apie \$3,000, tikėdamasis ją vesti, kai sugrįš iš karo tarnybos. Vėliau betgi sužinojo, kad moteris buvo jau vedusi. Jis dabar reikalauja, kad moteriškė sugrąžintų jam jo pinigų.

"NAUJIENAS" skaito visų srovių žmonės: darbininkai, biznieri, profesionalai, dvasininkai, mokslininkai ir valstybininkai.

KALBOS REIKLAIS

RAIDŽIŲ RINKĖJO PASTABOS APIE KALBOS NAGRINĖJIMĄ

Bloga pradžia—darbo nevaisius, sime ne tik mokyklų vadovėliuose, bet ir agronomų raštuose bei ūkininkavimui skirtose knygose. Iš to matyt, kad klounas turi tik vieną reikšmę ir visur ta reikšmę vaduojamas.

Toki pavadinimai k. a.: klounas, kloumas, klounas, klounas, klounas klounas ir kitoki, kuriems p. šmotelis pridoda didelės svarbos, yra niekas kitas, kaip tik liekana iš senovės, kada nebuvo nustatytas kalbos vienodumas ir kiekviena apylinkė turėdavo savotiškas tarmes. Dabartiniais laikais tie tariniai savo atgyvenę ir jais jaunoji karta nesivaduoja.

Paskutiniam savo rašte Doktoras Ch. trina rankas iš džiaugsmo, kad šmotelis jį mokinęs, jau traukiasi atgal. Doktorui reikia pripažinti vieną jo užtarnautą įvertinimą, tai, kad jis iš pat pradžių įrodė, jog kiekvienas mokslas remiasi teorijomis. Bet tas jam buvo smarkiai nugūnyta. Ignoruojant Lietuvos kalbininkų nustatytas taisykles prie jokio susitarimo neprieita. Apie tai ir kanadietė p.ia M. Yorkubienė, savo laiku, labai tiksliai išsireiškė, bet ir jai buvo riebokai atkepta.

Klounas.

Vėliausi ir gana ilgi ginčai eina dėl klouno reikšmės, pridodant būti ir nebūti sąvokų galības. Sukuriamas kažkoks užburtas ratas ir, galų gale, pasiekstama kažkokio misterijoj... Rimtai pažvelgus į dalyką—nesimato nieko tokio nepaprasto.

Taigi, galų gale, kas yra klounas?

Atsakymą į tai gal bus galima logiškiausiu apibūdinti sekančiai: nežinūnti į tai, kaip klounas yra vadinamas ir kaip jis įvairiose Lietuvos vietose ištarimas bei kokia reikšmė jam pridodama, jis, Lietuvos kalbininkų vienodai priimtas ir mokyklose visoj Lietuvoj vienoda reikšmė vartojamas tik kaip KLOUNAS; t. y. toks sandėlinis trobesys, į kurį sukuriami jantai, parvežti sausi iš laukų. Klounas susideda iš šalinio, kuriose jantai sukuriami ir klijimų, ant kurių būdavo jantai pakojami ir kuliami.

Tokią sąvoką apie klouną ra-

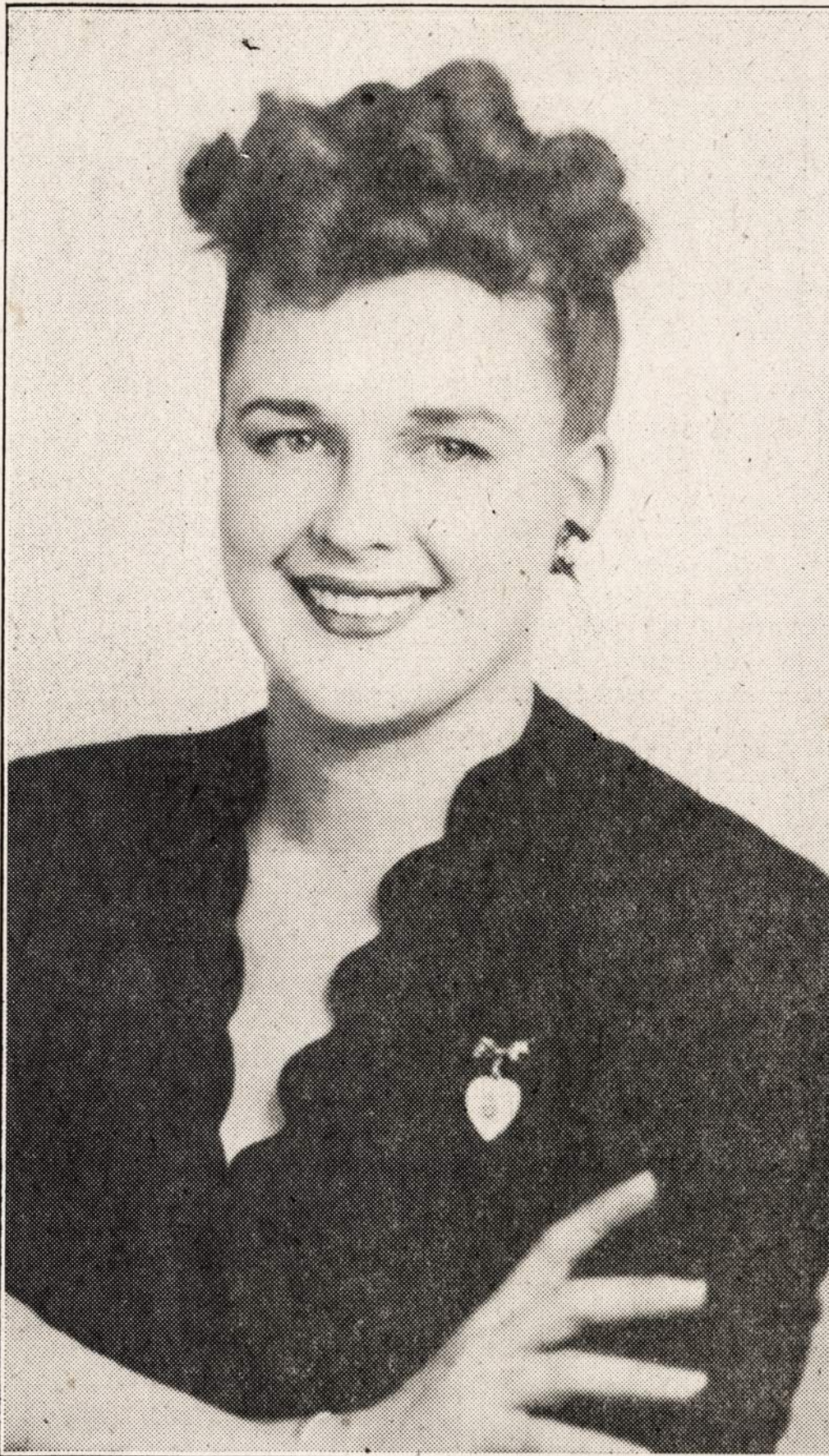
Nevykusios teorijos.

Būti galima labai daug kas prikišti p. šmoteliui jo kalbos dalykuose bei išsireikimuose kaip: "Dūris į mokslo visiems atveros", kas parodo linksniuotės nežinojimą; žodžio "tačiau" netaisyklingą rašymą ir daugelį kitų. Bet į tai numosime ranka. Eisime prie įdomesnių dalykų.

Seną žmogų kritikuoti nepatogu. Tai kaip toki ir nekritikuosime. Bet kadangi jis sukūrė savotišką teoriją, o teorijos visuomet leidžia save kritikuoti, tai šiuo atveju panagrinėsime šmotelio teorijos teisingumą. Jis sako: "Vaduodamiesi kalbos mokslo, matome, jog žodis 'klounas' susideda iš trijų dalių, būtent: 'klo'—šaknis, 'an'—priesaga ir 'as'—galūnė; suglaustai 'klo-an-as'. Ką tai pasako? Niekio kito, kaip tą vietą ant kurios jantai sukuriami ir klijimų, ant kurių būdavo jantai pakojami ir kuliami.

Gerai. Pažiūrėsime kaip, maždaug, tikrai yra.

ŠEŠTOKŲ ŠEIMA MINI GIMTADIENI

WAUKEGAN, Ill.—P. ai Šeštakai, žinomi vietos aptiekos savininkai, savo vasarnamyje Lake kauntėje prie Macaree Rd. linksmi mini dukters Emily Parmalis Lerche gimtadienį.

P.iai Lerche visokių laimų gimtadienio proga linki motina, p. Šeštoka ir jos vyrai.

Čia bus pravartu priminti, kad prieš kelias savaites p.iai Emily Parmalis Lerche patapo registruota vaistininkė-asistentė.

Iš rytinių valstijų gauta žinia, kad p.ios Šeštokienės parapionka, p.ia H. Zvigaitis (2236 W. Indiana Ave., Philadelphia, Pa.) drauge su dukteria atostogas leidžia Ocean City, N. Y. P.ia Zvigaitis yra "Naujienu" skaitytoja.

Kalbėdami išskvepiame orą pro burną. Išskvepiame jį ne išimtinai turi būti vadinamas šauksmais, o ne kokių nors, daleiskim sau, semtukų? Juk sriubą iš dubens semiamo, o ne šauksčiuojame. Arba, jei imsimės kalbančiąją žmogaus kūno dalį—burną. Kodėl ji vadinama burna, o ne kokių nors srėbtuvu? Su jos pagalba srebiam barščius ir kitokius skysčius. Gyvulio panašiąją kūno dalį vadiname snukiu, o paukščio—snapu. Tačiau taip vieni, taip kiti pro tą vietą įgauna maistą. Iš to matysime, kad daugelis daiktavardžių žodžių nesibendrina kilmės atžvilgiu su jų veiksmais.

Mes tuos pavadinimus radome ir jais naudojames. Svarbu, kad jie būtų visur vienodai vadinami. Tą pasistengė padaryti Lietuvos kalbininkai ir pedagogai. Žodžių daryba ir kaitība. Dabar grįžkime prie vieno dalykėlio, kuris irgi minėto "teorijoj" suminėtas—tai priesaga. Su klounu, aiškiai matome, jį nieko bendro neturi ir jos visai tam žodyje nėra. Ji ten buvo neteisingai (ar per klaidą) paminėta. Bet vis tik bus įdomu ir daugiau paaiškės. Jau pirmiau kalbėjome, kad pagrindinė žodžių dalis yra šaknis. Pridėję prie šaknies įvairių priesagų ir galūnių, gausime naujų žodžių. Jeigu žodžius padarome, pridėdami prie jų šaknų priešdėlių ar priesagų, tai toks darymas vadinasi žodžių daryba. Jeigu žodžius kaitome, pridėdami jiems įvairių asmenų, linksnio, giminės ir skaičiaus galūnių, tai toks kaitymas vadinasi žodžių kaitība. O mokslas, kuris nagrinėja žodžių kaitība ir darybą, vadinasi morfologija. Faktai apie "klojimo" kilmę. Vadinasi iš vieno žodžio šaknies, pridėdant įvairių priesagų ir galūnių, galima pasidaryti išvestinių žodžių. Taigi, pažiūrėkime, kurių priesagų turi daiktavardžiai. Jie gali būti padaryti iš daiktavardžių, būdvardžių,

ku, veiksmavardžių ir kitų šaknų. Kiek mus liečia dabartinis klausimas, tai panagrinėsime kai kurias daiktavardžių priesagas tik kaip pavyzdį. Parankumo dėl, imsimės bendrai su galūnėmis.

—imas, —ymas, —ymė, —mė, —mena.

Jaučimas, minkštymas, klojimas, skystimas, baltymas, sūrymas, kiaurymė, geltonymė, smulkmė, lygmė, smulkmena, mažmena, taupmena, gilmena...

Daiktavardžiai su šiomis priesagomis reiškia asmenis ar daiktus, turinčius tam tikrų ypatumų (jaunimas—jauni žmonės, minkštymas—minkštoji duona ar kito kurio daikto dalis, klojimas—klojamoji vieta ant kurios jantai ar kas kita yra klojama, smulkmena—smulkus daiktas, gilmena—gili vieta).

—imas, —ymas, —lynės. Nešimas, keptimas, klojimas, valymas, lenktynės, imtynės, rungtynės...

Daiktavardžiai su šiomis priesagomis reiškia arba paprastą veiksmą (nešimas, valymas) arba tam tikrą darbą (klojimas) arba ant pievos, klojimas lovų ar patalo ir kt.), ar ko nors siekiančias pastangas (lenktynės, rungtynės, imtynės).

Klojimo kilmė visai "nemisteriška."

Iš to matome, kad žodis "klojimas" turi dvi prasmes ar sąvokas. Pirmoji—kaip nepakeičiama vieta, antroje—kaip tuometinis veiksmas ar darbas. Pvz., jei paimsimės ir žodį "arimas". Žmogus arią lauką. Suartoji dirva vadinasi arimas, bet ir tuometinis jo darbas, irgi, vadinasi arimas. Tas pats ir su akėjimu, ir su daugeliu panašiu žodžiu. Toki žodžiai, kurie gali būti išreikšti dviprasmiškai, jie ir vartojami dvejopai: imant pavienius žodžius klojimas, arimas, akėjimas ir kt., gausime tik paprastus daiktavardžius. O jeigu prieš juos, ar po, bus paaiškinamasis daiktavardis, tai jie įgauna kitą reikšmę—darbo arba veiksmo (javų klojimas, dirvos arimas, akėjimas suarto lauko ir pan.).

Taip dalykai yra faktų šviesoje. Jeigu kas juos kitaip supranta ir jiems kitokią prasmę teigia, tai jis yra auka klaidingų teorijų, kaip minėtoji apie žodžių dalinimą arba etimologiją, tilpusi "N-se" birželio 15 d. laidoj.

Apie priesagas susijusias su kitomis kalbos dalimis ir įvairiomis prasmėmis—paliksime, nes ir taip gana ilgokas raštas išėjo. Mat, norėjosi aiškiau ir smulkiau (ar per klaidą) paminėti. Tikiu, kad skaitytojas atidžiai perskaitys pamatys, kad jokių čia "užburty ratų bei misterijų" nėra ir galės lengvai susivokti kas čia pasakyta.

Be to, būtų pagedautina, kad

Truputį dėl svetimybų.

Dr. Ch. savo išvedžiojimuose įrodė daug logiškumo, bet ir jis, matyt, užsikrėtė svetimybų nagrinėjimo liga. Lietuvos kalbininkai daug svetimybinių žodžių išmetė per "tvorą" ir juos pakeitė skambiais ir gražiais savais žodžiais. Paėmus kurį nors žodį iš tų "šiukšlių" ir skirti laiką jo nagrinėjimui—nėvisai svarbu. Bet aiškumo dėliai šio proga ši bei tą išsireikšime.

Stebėtina, kad daktarui neaiški tokio paprasto ir gana plačiai vartojamo žodžio, "vaidai", reikšmė. Taigi, kas yra žodis vaidai? Niekas daugiau kaip tik kada dvi pusės aštrioje formoje su piktumu ginčijasi, kitas sakys—barasi. Bet žodis "barasi" bus tas, kada viena pusė puola smarkiais žodžiais kitą, o pastaroji—tyli. Pvz., "Barė tėvas sūnų..." "Barė mane berniškis..." "Mane pamotė barė, —iš namų varė..."

"Buvo du geri kaimynai. Vieną dieną Jono kaulės iškniso Petro bulvės, o Petrienės vištos iškapstė Jono kanapes. Kaimynai pradėjo vienas kitą barti. Kilo smarkūs vaidai... Pagaliau, teismuos tarymasis... Kerštas... Vieną naktį Jono degtukas pakilo prie Petro stogo... Akimiriai namai paskendo ugnij. Su liepsnojo šalimais ir Jono namai. Pavėjui ugnis persimetė į kitų ūkininkų trobas... Iš priekšties dviejų kaimynų, menkaverčių, vaidų—beveik visas kaimas nukentėjo..."

Žodis "patuntas" ką jis tikrai reiškia—nežinau. Tik kada dar buvau nedidelis paauglys ir tėvai nusivėžė į Alvitą, į šv. Onos alaidus, tai vieną pusėtinai stambų, bet gerokai apšepusį, elgetą girdėjau giedant sekančiai: "Šventa Ona šaukiu tavo ratunko, ištrauk mane iš patunto (ar patunko)..."

Į "ratunko" ir "patunto" prasmę niekad nesigilinau. Kartą, kada lenkai okupavo Suvalkijoj didelį žemės plotą ir pravedė demarkacijos liniją netoli mūsų apylinkės, pas gyventojus, o ypatingai pas jaunimą, kilo kerštas lenkam. Atsirado ir lenkomanų, kurie tokį lenkų žygį teisingai, kaip kaimo kaimo vyrų, rukai, save skaitydami partizanais, nusprendė, kad tokius lenkomanus reikia "pamokyti" ir vieną iš jų, nakties metu, užklupo. Šis iš jų nagų ištrūkęs, tik naktinio marškiniaus, leidosi per laukus šaukdamas: "Ratui-ce, razbaininki! Ratui-ce, razbaininki!"

Reikia manyti, kad apie tokias svetimybės neprasminga kalbėti ir galvą sukkti. Geriau pagalvoti kaip taisyklingiau sakinius susitvarkyti ir išreikšti mintis aiškiau. Toki nagrinėjimai, esu tikras, padėtų laikraščių menkaraščiams korespondentams geriau orientuotis. Bet apie tai gal teks kitą kartą išsirtarti.

—J. P. Tamas

Hammond, East Chicago ir Gary Indiana lietuvių dėmesiu.
Jeigu Turite Giminių.
Kurios norite kvieiti iš Europos į Ameriką, ar maloniai jums galėtų pagelbėti sutvarkyti transportacijos reikalus ir reikalingus dokumentus.
Telefonas Sheffield 3274 M.
Susitarimui Hammonde
HELEN B. JERRY
(Mrs. Edwin J. Fitzgerald)
1001 River Drive, Hammond, Ind.

ZELVIS & SON
GENERAL BUILDING CONTRACTORS
Statom naujus namus ir taisom senus štam frontus, mūrų, cemento ir karpenderio darbus. Taisom stogus ir apkalam sadingais. Apkalnuojam ugnies nuostolius. Darbas garantuotas.
5744 So. Union Ave.
Ofiso Tel. ENGLEWOOD 0036
(Saukite vakarais į namus)
NORMAL 0060

ATIDA
Taisome
Refrigeratorius
SKALBIAMOS MASINAS IR DULKIŲ VALYTOJUS—Visokios išdirbystės Didelius ir Mažus

Darbas Garantuotas

SCIENTIFIC REFRIGERATION
5306 S. Ashland av.
Telefonuokit GROVEHILL 7570
GROVEHILL 1983—TRIANGLE 0073

PASIMATYKIT SU STANLEY LITWINU
A P I E J Ū S Ų I N S U L I A C I J O S PROBLEMAS—DABAR Y R A LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies statko lentų ir namams materialų LIETUVIAI SALEMENAI

CARR MOODY LUMBER CO.
STANLEY LITWINAS, Manager.
3039 So. Halsted St.
Tel. VICTORY 1272

SOPHIE BARCUS
RYTINĖ RADIO VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirsite vėliausias žinias muziką ir kitus idomius pranešimus.

Garsinkitės "N-nose"

STEPHENS LIQUORS

4134 ARCHER AVENUE
LAFAYETTE 1933

K. STEPONAVIČIUS, Sav.

Čia dar galima gauti degtinės, vyno, brenđės, KEISAIŠ!

GERO PASIRINKIMO!

Mūsų nuolatiniai užėiviai gauna užtektinai alaus.

Atviros Koju Žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir nemiegoti per naktis jei jūs galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas dėl egzema, nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50, siųskite Money Orderl arba nuvykit į

BOROCYL CO. 1206 N. ASHLAND AVENUE CHICAGO 22, ILLINOIS, ROOM 550.

LAIKYKITE PINIGUS SAUGIOJ IR PARANKIOJ VIETOJ UNIVERSAL Savings and Loan Association

SAUGUMUI yra apdrausta iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Pasidėti ir išimti pinigus galima asmeniškai ir laiškais

MOKAME 3% DIVIDENDŲ

JŲSŲ PARANKUMUI RANDASI
1739 SO. HALSTED ST.

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5:30 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Subscription Rates:	
\$6.00 per year in Canada	
\$6.00 per year outside of Chicago	
\$6.00 per year in Chicago	
4c per copy.	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicago per išsiuntinėjotus:	
Viena kopija	4c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicago:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviem mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniui:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviem mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	.75

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmdienius, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas CANal 8500. Pirmąs reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Komisija iš Penkių

C.I.O. Politinio Veikimo Komitetas (PAC) savo posėdyje Washingtonė svarstė, kas užims mirusiojo Sidney Hillmano vietą. Komitetas nutarė ne rikti vieną asmenį, kaip Hillmano įpėdį, bet sudaryti komisiją iš penkių asmenų politinei C.I.O. unių akcijai vadovauti. Šitos komisijos pirmininku tapo išrinktas Jack Kroll, vienas iš Amalgameitų unių viršininkų ir buvęs Politinio Veikimo Komiteto pirmininko padėjėjas.

Ta yra demokratiškesnė tvarka, negu ta, kuri buvo prie Hillmano. Jo pareigos dabar yra padalintos tarp penkių asmenų.

Be to, Hillmano vietai, kaip Amalgameitų unių prezidento, yra išrinktas visai atskiras asmuo, Potofsky. Unių pareigos tokiu būdu yra dabar atskirtos nuo politinių pareigų. Tai bus sveikiau ir unių, ir politiniams darbininkų judėjimui.

Kolonizacijos Klausimu

Jegu tūkstančiai Lietuvos žmonių ir kitų „išvietintų asmenų“, kurie dabar gyvena įvairiose Vakarų Europos šalyse, ilgą laiką negalės sugrįžti į savo tėvynes, tai turės būti surasta pastovesnė vieta jiems apsigyventi. Tokiu būdu iškyla tremtinių kolonizacijos klausimas.

Situo klausimu įdomių minčių pareiškė vienas žymus Lietuvos veikėjas, J. Bytautas, kurio straipsnis vakar tilpo „Naujienose“. Jisai pirmiausia atkreipia skaitytojų dėmesį į tai, kad tremtinių kolonizavimas tai ne labdarybės dalykas.

Tie tremtiniai nėra paprasti emigrantai, kurie savo noru apleido savo tėvynę, ieškodami geresnio gyvenimo svetimos šalyse. Jie yra karo ir bolševikiškos agresijos aukai. Jei Vakarų valstybės teikė bolševikams pagalbą ir davė jiems galimybę okupuoti Baltijos kraštus, tai jos privalo rūpintis tų kraštų piliečių likimu. Tai jų pareiga, o ne malonės arba gailestingumo dalykas!

Tremtiniai, kurių tėvynes pasiglemžė totalitarinė Rusijos diktatūra, yra Europos kultūros žmonės. Siųlyti jiems apsigyvenimo vietą kurioje nors Afrikos žemėje būtų didžiausia jiems skriauda. Vieta jiems privalo būti surasta tenai, kur jie galėtų gyventi, kaip naudingi visuomenei ir kultūringi žmonės.

Jiems privalo būti suteikta pagalba, o ne išmalda — pagalba, kad jie sugebėtų įsikurti ir ekonomiškai atsistoti ant savo kojų, nebebūdami sunkenybė visuomenei ir gailestingumo objektu labdarybės įstaigoms.

Is to seka, kad bet kurio sveikai apgalvoto kolonizacijos sumanyto vykdymas turi eiti, organizuotu būdu dalyvaujant patiems tremtiniais.

Tačiau kolonizacija bus paskutinė priemonė tremtinių būklei aprūpinti. Pirm to, privalo būti dedamos visos pastangos, kad būtų išlaisvintos iš svetim jungo jų tėvynės, — kad jie galėtų be baimės ir pavojaus savo gyvastims sugrįžti į savo tėviškes!

Duonkepių „Maištas“ Britanijoje

Britanijos valdžia nutarė, pradedant rytojaus diena, racionuoti duoną. Tai ne labai malonus dalykas publikai, kuri per šešerius kar metus kentėjo visokius valdžios suvaržymus ir dabar norėtų daugiau laisvės kasdieniniame savo gyvenime. Duona nebuvo racionuojama net karo metu.

Prieš valdžios planą pakėlė triukšmą duonkepiai, grasindami nevykdyti valdžios patvarkymų. Smarkūs debatai kilo ir parlamente, kai opozicijos vadas Winston Churchill, norėdamas išnaudoti publikos nuotaiką, puolė valdžią.

Bet atstovų butas darbiečių kabinetą parėmė, išreikšdamas jam pasitikėjimą 305 balsais prieš 182. Pagaliau, ir duonkepiai vakar nutarė nekelti maišto prieš valdžią.

Duonos racionavimą darbiečiai sugalvojo, žinoma, ne tam, kad būtų suvaržyta žmonių laisvė. Jiems rūpi apsaugoti plačiųjų vartotojų masių interesus, kad nepriūtų joms duonos per tą laiką, kada pereitųjų metų ištekliai baigiasi, o šių metų derlius dar nėra suvalytas. Racionavimas bus galioję, veikiausia, dvejetą mėnesių.

Britanija turėtų pakankamai duonos, jeigu ji nesistengtų padėti Indijai ir toms Europos kontinento šalims, kurioms gresia badas. Keista, kad Churchillas nenori to suprasti ir atakuoja valdžią.

Apžvalga

GEN. D. MICHAILOVIČ PADEJO IŠGELBĖTI MASKVĄ

Jugoslavijos četnikų vadas, gen. Draža Michailovič, kurį aną dieną sušaudė Maskvos kvislingų valdžia, kaip „išdaviką“, buvo vienas didžiausių Maskvos geradarių. Tik jo dėka, gal būt, buvo išgelbėta SSSR sostinė 1941 m.

Hitleris rengėsi pradėti puolimą prieš Sovietų Sąjungą anksčiau pavasaryje, bet pirmą jįsai norėjo apsaugoti savo dešinią fronto šoną, uždedamas savo leteną ant Balkanų. Jisai tikėjosi tą tikslą pasiekti taikiu būdu, priversdamas Balkanų valstybes pasirašyti nepuolimo sutartis su Vokietija. Jugoslavijos valdžia buvo sutikusi tokią sutartį pasirašyti, tačiau Jugoslavijos patriotai valdžią nuvertė. Draža Michailovič (kuris tada buvo pilkinkas) buvo vienas iš įtakingiausių to perversmo vadų, sugadinusių Hitlerio planus.

Po to Hitleris nutarė ginkluotai jėga sutriuškinti Jugoslaviją. Pastarosios armija buvo greitai sumušta, bet jos likučiai pasitraukė į kalnus ir čia tęsė pasipriešinimą vokiečiams. Šito pasipriešinimo vadas ir organizatorius buvo Draža Michailovič. To pasakoje vokiečiai sugaišo Jugoslavijoje gana ilgą laiką.

Įsiveržimas į Sovietų Sąjungą todėl prasidėjo tik birželio 22 d. — kokiais trimis mėnesiais vėliau, negu kad vokiečiai planavo; ir pūkdami sovietus, jie turėjo palikti trejetą divizijų Jugoslavijoje, savo komunikacijos linijoms apsaugoti nuo Michailovič jėgų.

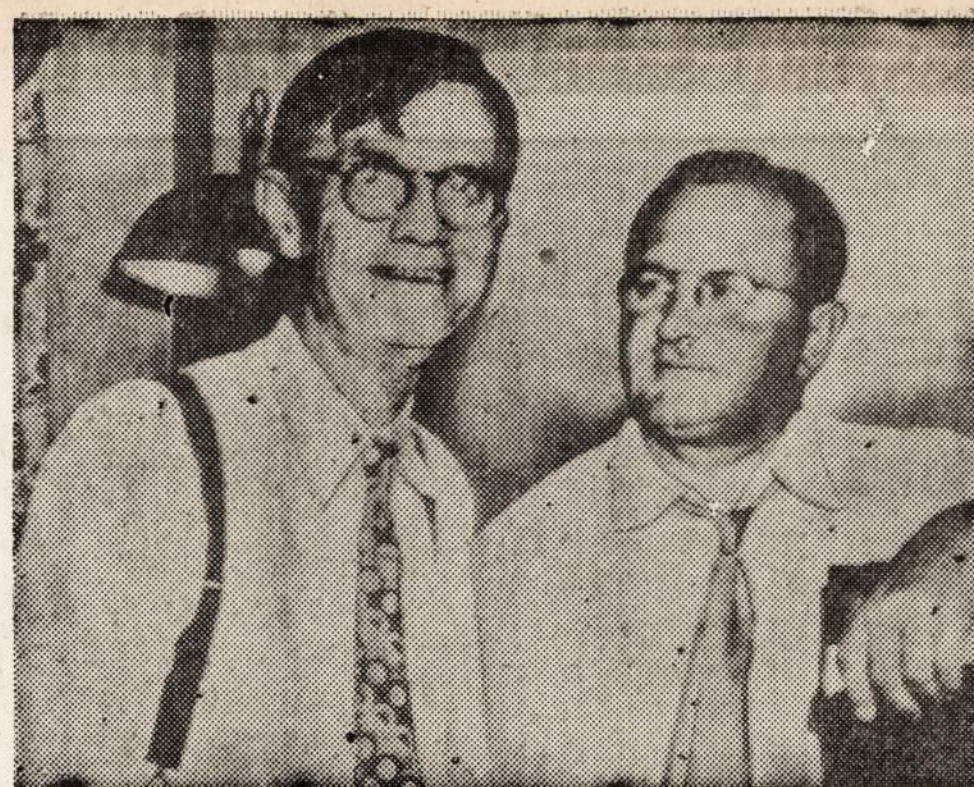
Šitas trejetas mėnesių skirtumas Maskvą išgelbėjo, nes načių kariuomenė buvo priejusi prie Maskvos pakraščių, kada ją užklupo žiemos šalčiai ir puolimai turėjo pasiliauti. Jeigu Hitleris būtų turėję bent kelias savaites geresnio oro, Maskva būtų tikrai kritus.

Šitie faktai buvo žinomi pirminiai. Juos patvirtino savo parodymais Nueremberge byloje vokiečių generolas Von Paulus ir buv. generalinio štabo viršininkas Jodl. Iš jų parodymų susidaro šitoks vaizdas:

„Hitleris padarė savo planą Rusijai pulti gruodžio mėnesį, 1940 metais. Tada jisai tikėjosi galėjęs pasiglemžti Balkanus be kovos. Tai būtų užtikrinę jam dešinią šoną, puolant Rusiją. Michailovič, kuris tada buvo pulkininkas, buvo narys vienos įtakingos grupės, kuri priešinosi sąjungai su Vokietija, nuvertė proclacišką valdžią ir pastatė kitą valdžią, palankią sąjungininkams. Kada pasidarė aišku, kad Jugoslavija be kovos nepasiduos, pasakojama mums Von Paulus, Hitleris paskyrė laiką kovo mėnesyje įsiveržti į Jugoslaviją, o penkioms savaitėms vėliau pulti Rusiją. Puolimas prieš Jugoslaviją tikrumoje prasidėjo 1941 m. balandžio 6 d.

„Kada Hitleris ruošėsi savo žygiui prieš Jugoslaviją, naujoji Jugoslavijos valdžia tuoju pasiuotė savo įgaliojimus į Maskvą, norėdama sudaryti bendro apsigynimo sutartį su Rusija. Bet daugiausia, ką ji galėjo gauti, tai prižadėjimą, kad Rusija bus neutrali, o paskui draugingumo sutartį. Ribbentrop-Molotovo paktas dar buvo galioję.

„Pirmutinė ataka prieš Jugoslaviją darė sparcią pažangą. Valdžia buvo išvyta iš Belgrado. Tačiau kalnuose iškilo naujas dydivrys. Michailovič, gabiai kovodamas, kad priešas būtų sulaukytas, surinko Jugoslavijos armijos likučius ir pradėjo atvirą ir efektingą partizaniską kovą prieš vokiečių kariuomenę. Del šito netikėto pasipriešinimo, laikotarpis tarp žygio

Gene Talmadge, kuris Georgia valstijoje laimėjo gubernatoriaus nominaciją. Jis yra vienas bauriausių atžagareivių.

LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO TVARKYTOJAI

Įdomu pažinti ir žinoti, kas tie dabar Lietuvoje į gyvenimo paviršių išplaukę. Iš čia jau galima spręsti, kas klusniai vykdo visus centro parėdymus, kas uoliai dedasi rusifikacijos darbams.

Kauno priemiestyje, šančiuotai, gyvena šimanskių šeima. Kilme rusai su vokiška priemaisa. Toje šeimoje augo du sūnūs. Abudu buvo geri paduozos, ir kaip tokie jokio sistematingo mokslo nebaigė.

Vienas jų virto ciliniu darbininku, kitas sportininku. Tasai darbininkas visą metą buvo žinomas kaip nenuorama ir nedviprasmiškai simpatizavo komunistams. Pirmos okupacijos metu jisai buvo paskirtas Kauno miesto vykdomojo komiteto pirmininku, atseit, kas tai panašaus į burmistrą. Jisai mėgo visuomet kalbėti rusiškai ir tuo pačiu Kauno miesto savivaldybės iš karto išgalėjo rusų kalbą. Jau pirmos okupacijos metu čia rusų kalba virto oficialia kalba. Tai buvo viena iš pirmųjų Lietuvoje įstaigų, kur taip ūmai išgalėjo rusų kalbą.

Tiesa, šimanskiai jau tuomet nesivadino šimanskiais, bet šimansais.

Antrasis sūnus, kaip uolus sportininkas buvo paskirtas sporto reikalų tvarkytoju, — tokiu jisai ir šandien Lietuvoje yra paskirtas, tai yra tvarko visus Lietuvos sporto reikalus.

Įdomu, kad jūdvių tėvai gyvena Vokietijoje kaip tikri repatriantai... Mat, pragai pasitaikius, tėvai apsisprendė geriau išvykti į Vokietiją, negu pasilikti Lietuvoje, ir čia įgijo Vokietijos pilietybę, o sūnūs pasilikti Lietuvoje ir prisideda prie Lietuvos rusinimo darbo.

Dabar visi Lietuvos kultūros reikalai pavesta tvarkyti buvusiame vėdaus reikalų komisarių Gafanavičiui. Apie jį jau esu tų valdžią, palankią sąjungininkams. Kada pasidarė aišku, kad Jugoslavija be kovos nepasiduos, pasakojama mums Von Paulus, Hitleris paskyrė laiką kovo mėnesyje įsiveržti į Jugoslaviją, o penkioms savaitėms vėliau pulti Rusiją. Puolimas prieš Jugoslaviją tikrumoje prasidėjo 1941 m. balandžio 6 d.

„Kada Hitleris ruošėsi savo žygiui prieš Jugoslaviją, naujoji Jugoslavijos valdžia tuoju pasiuotė savo įgaliojimus į Maskvą, norėdama sudaryti bendro apsigynimo sutartį su Rusija. Bet daugiausia, ką ji galėjo gauti, tai prižadėjimą, kad Rusija bus neutrali, o paskui draugingumo sutartį. Ribbentrop-Molotovo paktas dar buvo galioję.

„Pirmutinė ataka prieš Jugoslaviją darė sparcią pažangą. Valdžia buvo išvyta iš Belgrado. Tačiau kalnuose iškilo naujas dydivrys. Michailovič, gabiai kovodamas, kad priešas būtų sulaukytas, surinko Jugoslavijos armijos likučius ir pradėjo atvirą ir efektingą partizaniską kovą prieš vokiečių kariuomenę. Del šito netikėto pasipriešinimo, laikotarpis tarp žygio

prieš Jugoslaviją ir žygio prieš Rusiją, vietoje penkių savaitų, nusišė iki dešimt savaitų. Kada puolimas prieš Rusiją prasidėjo, buvo jau birželio 22 d., ir jisai buvo susilpnintas tuo, kad Jugoslavijoje reikėjo palikti keletą divizijų pietiniam fronto šonui apsaugoti.

Maskva tokiu būdu išsigelbėjo, nes Hitlerio šarvuotosios divizijos per vėlai pasiekė SSSR sostinę ir turėjo dėl žiemos šalčių sustoti. O per žiemą Rusija sugebėjo įsitvirtinti Maskvoje.

Tačiau Draža Michailovič, kuris išgelbėjo Maskvą, tapo Maskvos įtakymu sušaudytas! Istorijs šitos Stalino niekybės neužmirš.

kančių faktų. Vilniaus lietuvių gimnazijoje savo metu buvo didelis neklauzda ir visai nevykęs mokymas. Gimnazijos mokytojai tiesiog nežinojo, ką su šiuo jaunuoliu daryti. Tai buvo ne tik girtuoklis, bet kartu linkęs ir ką nors nudziauti...

Mokytojai kentėjo iki galėjo kentėti ir paskui, po kelerų vietų skandalų, šį jaunuolį iš gimnazijos šeštos klasės išmetė.

Šis jaunuolis, kai pirmą kartą rusai okupavo Vilnių, tuoj nuėjo į saugumą tarnauti. Tėnai dirbo atsidėjęs ir kaip iš Vilniaus pasišalino raudonieji, tai jisai kartu su jais išvyko į istoją į komunistinę akademiją. Metams praslinkus, kuomet rusai galutinai visą Lietuvą užpavo, šitas jaunuolis atsidūrė Kaune ir buvo paskirtas Aušros berniukų gimnazijos istorijos ir politgramotos mokytoju. Politgramota panašu į tikybės dėstyimą, ir tokie mokytojai veik atitinka buvusių kapelionų pareigas, atseit, dorovės mokytojai, ar tikriau tarus, tikri gimnazijų komisari — politrukai.

Tam jaunuoliui tuomet buvo ne daugiau dvidešimties metų...

Istorijs jisai tiek nusimanė, kiek višta savo kiaušinyje. Politgramatoje tiek susivaikė, kiek galima susivaikyti pavasaryje ore. Bet buvo mokytojas, mokytojas su placiomis teisėmis... Jis čia įsteigė komunistų kuopelę ir, žinoma, jai vadovavo. Pamokų daug praleisdavo, o jei kada ateidavo, tai ateidavo pušėtinai įsigėjęs. Visi gimnazijos mokytojai jam nedrįso bet kokių priekaištų daryti, nes jis buvo visagalis, nes kartu tarnavo ir saugumo organuose.

Visi kentė, nes kentėti reikėjo, kitos išeities nebuvo. Tiesa, buvo mėginta pasiskųsti, bet gautas neigiamas atsakymas, esą, jo kitu kuo pakeisti negalima, nes šitiems dalykams dėstyti nėra patikimų mokytojų. Šitas vyras antros okupacijos metu Vilniuje ištikimai ir vėl tarnavo vokiečių saugume, paskui kažkur dingo. Jo likimas nėra tikrai žinomas, ejo gandai, kad kažkur jo lavonas buvęs rastas, bet ar tai tikrai jo būta, — neteko niekam nustatyti.

Visai galimas dalykas, kad tasai vyrukas ir dabar sveikas, gyvas ir kurioje nors gimnazijoje vėl „auklėja“ komunistinę dvasioje Lietuvos jaunimą. Viskas yra galima, galima tenai, kur jokiū būdu kritiška mintis negali prasiveržti.

Dabartinis Lietuvos kultūros tvarkytojas, taip pat jokio sistematingo mokslo nėra baigęs, bet kažką panašaus į „akademijos“ mokslus yra ragavęs. Neabejotina, kad tokiems vyrams viskas aišku ir viskas suprantama. Dideliems vyrams negi baile plaukinėti, jiems ir jūra, plati ir gili jūra, tik iki kelių.

—V.

„Naujienos“ — yra Jūsų Geriausias Draugas — Užsirašykite Jas.

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti „NAUJIENAS“

Švenčionėliai. 1940 metų birželio mėnesio pirmosios dienos. 9 pėstininkų L. K. Vytenio pulkas tik iš Mariampolės atvykęs į švenčionėlių karo poligoną metiniam karo pratimams atlikti. Šventadienį popietėmis ir šokiadienį pavakarėmis pulko dūdų orkestras stovykloje groja įvairius lietuviškos muzikos veikalus ir kitus skambius muzikos kūrinius. Orkestro pasiklausyti kasdien susirenka ne tik pulko kariai, bet atvyksta ir švenčionėlių mieste gyvenantieji lietuviai ir net lenkai. Švenčionėlių lietuviai su džiaugsmo asaromis akyse klausydavosi jiems dvasiai artimų lietuviškų melodijų, kurių jie nebuvo girdėję per ilgus lenkų okupacijos metus. Taip diena po dienos slinko linksmas kariškas gyvenimas pulko stovykloje tolyn į vasarą.

Tuo pačiu metu Kaune, Kariuomenės štabe, vyko dideli pasikeitimai. Grįžęs iš SSSR su raudonarmiečiais lietuvių generolas Žemaitis buvo staiga paskirtas Lietuvos Kariuomenės vadu. Į visas aukštosios karo vadovybės vietas skverbėsi raudonosios armijos aukštieji pareigūnai ir vykdė įvairius pakeitimus pagal rusišką tvarką ir statutą. Visuose Kariuomenės štabo skyriuose įvesti politrukai (Komunistų partijos politiniai vadovai), kurie pradėjo duoti aštrius nurodymus Lietuvos kariuomenės perorganizavimui. Šie perorganizavimai vėliau pradėjo vystytis žėmyn, kol pasiekė mažiausią karinį padalinį — grandį. Pirmieji pulke pareigūnai buvo pastebėti, kada buvo įvesti pulko vado padėjėjų ir pulko politruko atatai. Šiuo metu užėmė partinai žmonės. Pulko vado padėjėjas buvo rusas pulkininkas leitenantas, o pulko politruko buvo iš Kompartijos paskirtas kažkoks civilis, buvęs šoferis, kuris vėliau buvo pakeltas į pulkininko leitenanto laipsnį. Oficialiai pulką valdė lietuvis pulko vadas, bet praktiškai pulkas jau buvo valdomas jo padėjėju ir politruku.

Nauja tvarka.

Po kelių dienų politrukai išdygo ir batalionuose, vėliau kuopose, o galiausiai būriuose ir skyriuose. Kiekvienas, kad ir mažiausias karių padalinys, jau turėjo po du viršininkus — vieną rikiuotės, o antrą politiniams reikalams. Nors politrukas faktiškai skaitė tik viršininko padėjėju, bet gyvenime jis buvo aukštesniojo viršininku, nes jis tvarkė ir rikiuotės reikalus, tik ne pats asmeniškai, bet per padalinio vadą — viršininką, kuriam duodavo griežtus ir nekeičiamus įsakymus. Didesniuose karių padaliniuose politrukai buvo skiriami iš kompartijos, o mažesniuose padaliniuose iš karių tarpo, kurie buvo toms pareigoms tvirtinami pulko politruko.

Kada pulkas turėjo dvi paraleles vadovybes, karių discipliną iš karto smuko žėmyn, nes niekas nežinojo kas yra jo tikrasis viršininkas ir kurio reikia klausyti. Abu viršininkai duodavo kariams įsakymus, kurie labai dažnai buvo priešingi vienas antram.

Kada pulke jau buvo pilnai įsteigtas politrukų kadras, tada prasidėjo ir naujas karių švietimas. Manevrų, pratimų, šaudymo, rikiuotės, gimnastikos, ir bendro karių lavinimo pamokos iš karto sumažėjo. Jų vietas užėmė mitingai, SSSR konstitucijos aiškinimas, Stalino, Lenino raštų aiškinimas, paskaitos apie SSSR laisvės, kinų seansai iš raudonarmiečių gyvenimo, sovietiskų dainų mokymas ir t.t. Lietuvos geografijos, istorijos ir tautinio lavinimo pamokoms nebuvo vietos.

Pulką dažnai aplankydamo

raudonarmiečių sporto ir meno būreliai, kurie išdžiai pademonstruodavo „kazačkų“ ir kitus Kaukazo ir Mongolijos pusiauikinių tautų šokius, sakydami, kad tai yra pasaulinio masto šedevrai. Taip pat pademonstruodavo įvairių rusiškų eilėraščių ir padainuodavo sovietiskų dainų. Lietuviai kariai mažai ką suprastavo, nes viskas buvo atliekama rusų kalboje. Pulko kareiviai iš karto davė šių „prajovų“ pasižiūrėti, vėliau, kada nematydamo nieko, kas juos domintų, šių meniško pasirodymo susirinkimų nelankydavo.

Mitingai.

Mitingai ir sausos politrukų kalbos kariams įgriso iki gyvo katlo. Kada politrukai pastebėjo, kad kareiviai šių mitingų nelanko, tada politrukai išleido griežtus įsakymus, kad kareiviai juos turi būtinau lankyti, nes mitingai taip pat skaitomi „pamokomis“. Prievarta nuvesti į mitingus kareiviai pradėdavo špasausti ir net tyčiotis, o kiti „susidomėję“ paskaita mitinge užmigdavo.

Birželio mėnesio 22 dieną vėl buvo susauktas viso pulko mitingas. Šiame mitinge vėl buvo tos pačios karius užmigdančios paskaitos. Šiame mitinge kareiviai, pasiremdami visokiomis sovietiskomis „laisvėmis“, pradėjo kritikuoti patį pulko politruką, kuris laukė paskaitą ir davė atsakymus į karių užduotus klausimus. Šis mitingas buvo staiga nutrauktas, kada kareiviai tiek įniršo, kad pradėjo ruošti pulko politruką nutraukti nuo estrados ir įmesti į čia pat buvusį ežerėlį, ant kurio kranto buvo susauktas mitingas. Mitingui išsikirsčius, lietuviai karininkai buvo šaukiami į pulko štabų pasiašikinti dėl įvykusio mitinge triukšmo. Kareiviai įnirę lyg liūtai rinkosi būriais ir tarėsi, kas toliau jiems belieka daryti.

Pulko likvidavimas.

Grįžęs iš pulko štabo 1 kultkosvaidžių kuopos vadovas kpt. Osinas (Lietuvos rusas, vėliau pakeltas į majoro laipsnį ir paskirtas 1 bataliono vadu), sušaukia pirmo bataliono kareivius ir praneša, kad dėl mitingų sukelto triukšmo pulkas išardomas. I batalionas siunčiamas į Kauną, II batalionas į Vilnių, o III batalionas lieka švenčionėliuose. Pulko papildymui atvyks iš Kauno ir Vilniaus po vienos batalioną „drausmingų“ kareivių. Išeina taip, kad 9 pulkas liks kaip buvęs, tik iš naujų kareivių, nes šie pulko kareiviai per daug tarp savęs susigyveno, neklauso vadovybės, lauzo karinę discipliną ir t.t. Taip pat įsakė kareiviams pasiūti išvykimui, o rytojaus rytą vyks į naują stovėjimo vietą — Kauną. Kpt. Osimui nuėjus, kareiviai ilgai nesiskirstė, bet vietoje likę tarėsi, kad nesiduos skaldomi batalionais, o jei teks vykti kur, tai tik tada, kada bus keliamas visas pulkas kartu. Karštesnieji net pradėjo grąsinti, kad jie iššaudysią visus politrukus ir jie paklusniai klausys tik savų lietuviškų vadų.

Vakare kareiviai grupėmis po kelis eina pas jaunesnius lietuvius karininkus ir liktinius puskarininkus prašyti, kad šie dėtų visas pastangas išlaikyti pulką nuo tragedijos. (Pas aukštesnius vadus kareiviai nežinojo todėl, kad jie daugumoje nesmesio amžiaus ir daugiau vertinę savo asmenišką padėtį, negu jaunesnieji vadai, todėl vengdami netekti tarnybų greičiau galėjo pasiduoti komunistų itakui ir, kad save nuo bėdų „apsivalytų“, galėjo visas „bėdas“ sumesti ant kareivių).

(Bus daugiau)

„NAUJIENOS“ — jūsų geriausias draugas — užsirašykite jas.

NUŽUDYTA "MERGAIČĖS UNIFORMOJE" AUTORĖ

Pietų Prancūzijoje be teismo sušaudyta
Kristė Winsloe

Daug jau esame skaitę apie karo meto žiaurumus, bet kai kurie jų, gali būti, patys skaudžiausieji, dar nežinomi, nes sąmoningai buvo bandoma apie juos nutyli. Tiksliai dabar, praėjus ištisiems metams nuo karo pabaigos, patyrėme, kad paskutinėmis karo dienomis pietų Prancūzijoje buvo sušaudyta vokiečių rašytoja Kristė Winsloe.

Josios vardas, ko gero, mažam skaitytojų skaičiui bus įstrigęs, bet beveik kiekvienas turi prisiminti josios filmą "Mergaitės uniformoje", kuri su didžiausiu pasisekimu apėjo viso pasaulio didmiesčius. 1931-33 metais kino žurnalai ir šiaip spauda gana dažnai minėjo šios kuklios autorės vardą. Ji pažįsta kiekvienas, kuris atidžiau sekė pokarinę vokiečių literatūrą.

Hildė Walter, Amerikoje gyvenanti vokiečių literatūros kritikė ir ilgametė Kristės draugė, šiomis dienomis atspausdino įdomių žinių apie nužudytosios autorės gyvenimą ir nelemtas aplinkybes, kuriose jai buvo atimta gyvybė.

Kristė Winsloe pradėjo rašinėti tuojau po pirmojo karo. Įvairūs vokiečių literatūros žurnalai atspausdino kelias realistišnio turinio apsakas, o 1928 metų žiemą Berlyno teatras pastatė josios parašytą dramą "Vakar ir šiandien". Šis trumpas veikalėlis publikai patiko, o veikalą stačiasi artistų grupė rado net reikalingu iškviesti autorę į Berlyną (ji visą laiką gyveno Miunchene).

Kiek vėliau iš "Vakar ir šiandien" išsivystė didesnis veikalas, kuris tuojau buvo pritaikytas ir kinui, tiktai šį kartą jo vardas jau buvo pakeistas, jis vadinosi "Mergaitės uniformoje". Filmas buvo pasekmingesnis už pačią knygą, jis buvo rodomas ne tik Vokietijoje, bet visame pasaulyje.

Patį autorę vieną buvo nepaprastai gėdijama, o antrosios aštriai ją kritikavo. Komunistuojantieji bandė iš jos padaryti savąją rašytoją, rašė, kad ji drįsusi iškelti aiškien nelemtas prūsijos militarizmo puses, pasmerkusi karškus auklėjimo metodus ir save įrašiusi į proletarinę rašytojų tarpą. Tuo tarpu pačią autorę panašios recenzijos susargdindavo, nes apie vadinamus proletarinius rašytojus ji nieko nenorėjo žinoti, ji tikrai kėlus aiškien nelemtas vokiškų mokyklų ir internatų tikrove.

Dar aštriau ją kritikavę Vokietijos dešinieji. — Kaip Kristė Winsloe, Vokietijos karininko dukterė ir pati ilgai gyvenusi mergaičių internatuose, gali kelti aiškien šitokius dalykus? — rašė dešinioji spauda. Tuo tarpu kukli Kristė pasakojo, kad visą savo kūrinį buvo paremęs tikrais mergaičių bendrabučio įvykiais.

"Mergaitės uniformoje" pasisekimas pagerino josios ekonominę būklę, ji gavo progos kitus Europos kraštus aplankyti, ir Hollywood'ą užstūti, su žymesniais artistais bei rašytojais susipažinti ir kūrybos darbu atsidėti. Tuo pat metu Kristė iškėlė už demokratiškai nusiteikusio vengrų barono Ludwig Hatvany. Ilgą laiką jie du gyvenę Vengrijoje, bet apie 1933 m. persikyrė. Kristė grįžo Miuncheną, bet neatšakė vengrų pilietybės.

Kada Vokietijoje pradėjo slauti nacizmas, Winsloe neįsitraukė nei vienon nacių kontroliuojamą organizaciją. Atvirkščiai, ji visą laiką palaikė glaudžius ryšius su demokratiškai ir socialistiškai nusiteikusiais vokiečių inteligentais. O kai prasidėjo žydų persekiojimai, jauna rašytoja teikė jiems didelę pagalbą.

Pats Goebbels kartą ją buvo pašaukęs į savo rūmus, kviesdamas padėti "auginti naciškai vokišką kultūrą" ir, žinoma, prižadėdamas geroką atlyginimą už kiekvieną josios knygą arba trumpesnę darbą. Goebbelsui nepavyko rašytojos įtikinti; kol naciai stovėjo valdžios prysakyje, joks vokiečių laikraštis arba žurnalas neatspausdino nė vienos Kristės Winsloe eilutės.

Tuo tarpu vėliau, kai ji išvažiavo į užsienį, demokratiškai nusiteikusių vokiečių leidysklai "Querido" (Amsterdamė) įteikė senai ruošą ir gerai apdirbtą darbą — "Passagera". Šiame josios romane labai aštriai kritikuojamas nacizmas ir visa Hitlerio įvesta santvarka.

Kristė Winsloe, būdama Vengrijos pilietė, laisvai išvažiavo iš Vokietijos. Pradžioje ji apsigyveno Paryžiuje, bet vėliau per-

sikėlė į pietų Prancūziją. Kaip Paryžiuje, taip ir pietų Prancūzijoje ji visą laiką palaikė ryšius su emigrantais demokratais.

Bet vokiečiai pasiekė ir pietų Prancūziją. Rašytoja būtų galėjusi važiuoti į Miuncheną, bet nacių Vokietijon ji vis dėlto nenorėjo važiuoti. Tuo tarpu pačioje Prancūzijoje jos laukė didelis darbas — padėti persekiojamiems išstrukti iš gestapo nagų. Jai pavyko išgelbėti dešimtis demokratiškai nusiteikusių kovotojų, jų tarpe buvo didokas skaičius ir žydų. Teisybė, ji kartas nuo karto turėjo iš Cagnes-sur-Mer važiuoti į Marseilles ir kitur, susitikti su vokiečių karininkais ir okupacines valdžios pareigūnais, bet visa tai buvo daroma tiksliai su vienu išrokavimu — padėti persekiojamiems.

Bet, štai atėjo karo pabaiga, Amerikos karo jėgos buvo iškeltos pietų Prancūzijos pakraščiuose. Vietomis vokiečiai bandė priešintis, bet jie tuojau buvo nuginkluoti ir paimti nelaisvėn. Amerikiečiams, žinoma, padėjo pietuose suorganizuoti prancūzų partizanai, kurie tuojau pačiupo didelės pietų srities kontrolę į savo rankas. Amerikos karo jėgos neturėjo laiko kištis į Prancūzijos vidaus reikalus, patys prancūzai pradėjo tvarkyti išlaisvintų sričių gyvenimą.

Šių partizanų grupė įsiveržė į Kristės Winsloe butą, išvedė ją su drauge į lauką ir be jokio teismo abi sušaudė. Iki šio merto niekas nežino — už ką? Prancūzų partizanai keliais atvejais buvo klausiami, bet nė vienas partizanų vadas nedavė tinkamo paaiškinimo.

Donald B. Robinson, oficialus gen. Eisenhower štabo istorikas, balandžio mėn. "The American Mercury" parašė labai įdomų straipsnį apie to merto įvykius pietų Prancūzijoje. Jis apskaičiuoja, kad komunistai, pačiupę pietų Prancūzijos partizanų organizaciją į savo rankas (žinoma, kai kovos buvo baigtos, priešas išvytas ir dauguma tikrų partizanų sugrįžo prie kasdieninių darbų), išžudė apie 50,000 žmonių. Jų tarpe buvo keli nacių bendraburiai, bet buvo labai daug tokių, kurie nenorėjo tikėti komunistų skelbiamoms doktrinoms. Komunistai planavo net ir prieš J. Valstybių armiją sukilti, keliais atvejais apšaudė Amerikos kareivius, bet apsiraminę, kai patyrė apie griežtus generalinio štabo įsakymus.

Vokiečių rašytoja Kristė Winsloe yra Prancūzijos komunistų auka. Vokiečiai reikalauja išaiškinti, kokiais sumetimais ji buvo nužudyta. —D.

TAI BENT KELIONĖ

Tarp žaliuojančių pievų augo dobilai, o tarp jų — keli motiejukai. Jie buvo kur kas aukštesni už dobilus, ir tas teikė jiems pasididžiavimo jausmą. Jie matė ne tik dobilų lauką, bet ir pievas ir ūkininko trobas, ir žmones einančius bei važiuojančius vieškeliais.

Rytmečiais jie pirmieji pastebėdavo tekančią saulę ir pirmieji priimdavo jos gaivius spindulius. Taip bent jiems atrodė. Suprantama, kad jų savijauta turėjo teisę būti pranašesnė už kaimynų — dobilų.

— A, kaip malonu priimti pirmuosius saulės spindulius! — didžiavosi pats vešliausias motiejukas. — Prašom, spindulėliai, prašom!

— Ačiū! — atsiliepė spindulys, — dar pirmu kartu patekau į tokį supratlyvą daiktą!

— O kas tu?

— Šviesa, o čia štai mano draugai: šiluma, ultravioletas ir infraraudonis. Kaip tavo vardas?

— Motiejukas. Bet aš tik tave matau! Kur čia tie tavo draugai?

— Jie jau įsikverbė į tavo kūną. Ar neįjunt?

— O taip, juntu. Labai malonu! Taip šilta širdyje, taip priimama galvoje; o energijos tiek, jog norisi skraidyti, kaip bitė! — Tai nors kartą pataikėm į gerą daiktą!

— Ar jūs ne visuomet pataikot?

— Ne.

— Kaip tas gali būti? Juk aš nuo pat pavarasio čia!

— Bet mes čia pirmu kartu.

— O kur jūs buvote prieš tai? Gal į dobilus buvot pataikę? Jie tokie mieliai! Didžiujasi neva savo žiedų gražumu, bet nieko neišmano. Su jais beveik jokios kalbos nėra.

STASYS SANTVARAS

Vakaras

Su debesim atplaukia vakaras į pirkį. O kas anapus vakaro — ar tu žinai?

Praeina žmonės, nuovargy ir prakaitę.

[sumirkę,

Žaliuoju Nemunu nusiuria laivai...

Tamsoj, baugioj tamsoj visi panyra:

Ir saulė, ir žmogus, ir upių mėlynė

[krantai —

Varnai sudrumsčia girių erdvę tyrą,

Kodėl, dangau, kodėl mėlyne, dar nesiblaivai?

[blaivai?

Yra knyga. Ir knyga tą regėjom:

Kiekvieno ten pradžia ir pabaiga.

Žydriųjų kūdrų gūlbėm ir aukštim

[tarėjam

Ten gali parašyt: Per puikūs tapote staiga!

Ir taip, o rausvagalvi dobilėli,

Palinksi tu po dalgio ašmenim...

Tačiau ne vieną kart Aušrinė kėlė

Ir ne viena žolė prasikalė ties kelio

[akmenim...

Prie vario vartų, prie tų deimonto langelių,

Ir vėl atgis vaiski laukų gėlė...

Vadinsim ją tikru vardu, gražiausiu tarp

[žolelių,

Ji — panerio pily per amžius budinti tėvų

[vėlė...

— Sakai "į dobilus". Kas tie dobilai?

— Nagi štai tie kerėblos, ką po mano komijos auga.

— Ne, mes čia nebuvome.

— Na, tai kur?

— Gyvenome saulėje susijungę į atomą

ir sapnomės karščio bangomis. Besisupant,

mūsų atomas pataikė į elektros srovę ir sprogo,

o mes išlėkėm į erdvę. Švitinom šimtą

aštuoniasdešimt šešias tūkstantis mylių

per sekundą ir už keliolikos minučių pataikėm

į tokį didelį ir biauų, su metaliniais šlakais akmenį.

Ten mums ir teko apsigyventi. Nuobodus buvo gyvenimas!

Pats akmuo negyvas ir nė vieno gyvo daikto nematėme.

Taip išgyvenome gal du tūkstančius metų.

Akmuo lakstė erdvėje tartum beprotis! Pagaliau vingių vingiais

čmė artintis į saulę ir, lyg dasiprotėjęs, iškėlė

su trenksmu. Mes vėl įsijungėme į atomą ir supomės bangose.

— Ir aš pažįstu akmenis; jie niekam tikę.

— Kai antru kartu skilo mūsų atomas,

mes vėl išlėkėm į erdvę ir švitinom be kliūčių.

Mūsų draugė, šilima, pataikė į kažkokią dulkę

ir pakibo, mes trisdešimties tūkstančių tolyn.

Mūsų saulė kas kartą nyko, menkėjo ir greit jos nebematėme; bet užtai artinomės prie kitų saulių.

— Ką tu sakai? Kur tos kitos saulės?

— Labai toli nuo čia. Vieną gražią saulę

pralėkėm po dviejų kelionės metų. Ji taip mums patiko,

jog su džiaugsmu butume pasinėję į jos bangas; bet ji buvo atstu nuo mūsų krypties.

Mes švitinom tolyn ir tolyn.

— Ak! — atsidūso motiejukas.

— Po trysdešimt trijų metų prilėkėm dar

keletą gražuolių, o į menkesnes nė dėmesio nekreipėm.

Lėkėme gal šimtą tūkstančių metų,

tik kur-ne-kur pralėkėm tolimas žvaigždės,

kai artokai mūsų krypties pastebėjome milžinišką saulę.

Ji leido į erdvę tiek daug spindulių, kad mes vos nevos pajėgėme prasiskverbti.

Tarpais liepsnų kyšuliai net mūsų kryptį siekė ir, rodosi,

jog mes tuč-tuojau pataikysime į juos.

— Ak! — vėl atsidūso motiejukas.

— Pralėkėm! Švitinom dar bent aštuonis

šimtus tūkstančių metų ir prieš mus driekėsi

keistas žvaigždynas. Žvaigždės grupavosi būriais,

gretomis ir spiralais. Visos mirgėjo ir judėjo,

kaip, auro, tie maži gyvūnai — kaip tu juos vadini?

— Kuksiai.

— Tegul bus kuksiai. Lygiai taip, tik ne tokiais skaitlingais būriais ir, žinoma,

žvaigždės tai ne kuksiai — jos didelės ir labai šviesios.

Ir tokie žvaigždynai, lyg milžiniška juosta,

nosidriekė į nežinomas tolybes. Pralėkėm. Potam, tiesiai prieš mūsų kryptį,

pasimatė didelis žvaigždžių ritinys. Nedidelės saulės arti viena kitos sudarė

ritinį. Tos saulės sukdamosi lyg verpetai vijosi

kita kitą ratu. Vijosi, bet niekaip nepasivijo!

Ir taip visos raitinys žaidė, kaip kartais saulėje atomai žaidžia.

Šviesa buvo neapsakoma! Taip labai norėjosi sustoti ir stebėti jų žaidimą,

bet buvo tiktas — lėkė į pataikyti. Nepataikė.

VIRGILIJUS---ROMĖNŲ POETAS

Lotynų literatūros amžius prasidėjo po to, kai buvo išversta Homero "Odiseja", maždaug trečio šimtmečio pabaigoje (pr. Kr.). Iki to laiko romėnai neturėjo nei literatūros, nei meno. Po pirmojo Kartagenos karo romėnai suėjo į artimą kontaktą su graikais, kai užėmė Siciliją, kuri buvo apgyventa graikais, tuomet jie susižavėjo jų kultūra. Tačiau iki pirmojo šimtmečio prieš Kristų, romėnai neturėjo didesnės svarbos literatūros. Paskutinio šimtmečio gale, Romai perėjus iš respublikos į imperiją, ten prasivilo civilizacijos aušra, kaip jį 5-am amž. buvo prašvitusi graikuose. Tai buvo Cicerono, Horacijaus, Lukretijaus, Enrijaus, Virgilijaus, Livijaus, Katulijaus ir Ovidijaus laikais. Devyni dešimtadaliai jų literatūros išliko iki mūsų laikų. Tai buvo laikai, kai Romos legijonai ėjo į vakarus, į rytus, į Afrikos pakraščius, pasiekė Ispaniją ir Angliją.

Tvrtinama, kad Enrijus buvęs pirmas romėnų poetas ir literatūros tėvas, tačiau tikrų įrodymų nėra.

18-tam šimtm. Vakarų Europa buvo susidomėjusi graikų ir romėnų literatūra. Sakoma, kad Shakespeare'ui Virgilijus turėjęs didelės įtakos, kai jis rašė istorinius savo veikalus.

Kai graikų kultūros amžiai jau buvo užgesę, 70 metais prieš Kristų Italijoje gimė genialus poetas Virgilijus. Jis mirė eidamas 51 metus.

Virgilijus buvo vienas patriotingiausių romėnų rašytojų. Italiją jis mylėjo taip, kaip Shakespeare'as mylėjo Angliją. Jo tėvas buvo smulkus ūkininkas. Jaunas Virgilijus, gyvenamas ūkyje, iš jaunystės pamilo laukus ir gamtą. Jis parašė daug lyriškų eilėraščių. Savo ekliogias jis pradėjo rašyti provincijoje, o užbaigė Romoje, eidamas 33 metus. 7 metus vėliau, užbaigė rašyti žemdirbystės poemą ("Georgics"). Ši poema išryškino poeto meisteriskumą klasikinės literatūros pasaulyje, kurioj jis apdainuoja tų laikų žmogaus nuotaikas, laukų darbus, javus, gyvulius, giedrias dienas ir audras, žvaigždes ir planetas.

Virgilijus užbaigė rašyti savo svarbiausią epinę poemą "Eneidą", baigdamas gyvenimo dienas (19 m. pr. Kr.). Jis tikėjosi pašvęsti bent trejetą metų rankraštį tinkamai sutvarkyti, bet mirdamas prašė rankraštį sunaikinti, nes liko nesutvarkytas. Tačiau jo noras nebuvo patenkintas. Imperatorius Augustas uždraudė rankraštį naikinti.

"Eneidą" Virgilijus ryžosi nušviesti romėnų istoriją, jų praeitį. Ten jis vaizduoja romėnų didvyriškų žygius ir kilnumą, kaip Homeras savo "Ilijadoje" ir "Odisejoje" graikams parodo jų praeitį, jų

legendarius dievus ir kitus herojiškus žygius, taip Virgilijus "Eneidą" vaizduoja romėnų dievus tokio pat formoj, kaip Homeras vaizduoja Troją (Turkijoje, Hissarliko plokščiakalnyje, žuvęs miestas), bet iš prigimties būdamas realistas, parodo labai skirtingą charakterį. "Eneida" yra labiau legendarinio turinio poema, negu istorinė, būtent, Enejus, epikos herojus, vaidina Trojos didvyrio vaidmenį. Kai graikai paima Troją, jis leidžiasi ilgon 7 metų kelionę į vakarus ir pasiekia Kartageną Afrikoj. Dido, Kartagenos karalienė, įsimyli Enejų ir išpasakoja jam, kaip Troja buvo nugalėta. Atpasakoja legendą apie medinį arkli, kaip gudrusis Nestoras pataręs graikams pasislėpti, kad priešai galėtų miestą paimti. Ketvirtoj "Eneidos" knygoj Dido vaizduojama labai romantiška moteria, kurios romansas su Enejom turi panašumo į romėnų kariškį Antonijų ir Egipto karalienę Kleopatrą.

Dievai įspėja Enejų apie Kartageną, nes jam grėšias pavojus. Jis slapta rengiasi bėgti iš Kartagenos, bet jo planus Dido sužino ir prašo jį pasilikti. Jos prašymo jis neklauso. Tuomet ji nusizudo jo kardu.

Enejus grįžta iš mirusiųjų pasaulio ir vyksta prie Tiberio upės žiočių, čia jį pasitinka Latinus, laurentiniečių karalius, su kurio dukteria Enejus apsisveda ir įkuria Romos miestą. Dabar Enejus grįžta iš mirusiųjų pasaulio ir vyksta prie Tiberio upės žiočių, čia jį pasitinka Latinus, laurentiniečių karalius, su kurio dukteria Enejus apsisveda ir įkuria Romos miestą. Dabar Enejus grįžta iš mirusiųjų pasaulio ir vyksta prie Tiberio upės žiočių, čia jį pasitinka Latinus, laurentiniečių karalius, su kurio dukteria Enejus apsisveda ir įkuria Romos miestą.

Shakespeare'as, kurdamas Jessica, sako: Prie nuliūdusių jūros krantų Naktis buvo tokia, kaip šioji. Dido stovėjo po gluosniu žaliuoju Ir laukė jo grįžtant į Kartageną.

Tačiau neįgama, kad dėl šio veikalų poemos, Virgilijus Shakespeare'ui būtų padaręs įtakos.

Dante rašydamas savo "Dieviškąją Komediją" Virgilijų pasirinko palydovu mirusiųjų pasaulyje.

Virgilijus buvo palaidotas Napolij. Poetas buvo aukšto ūgio, tamsių plaukų, ramaus būdo ir religingas žmogus.

— Mikas Sileikis.

kėm! Išlindome per pat tūrio kiaurynės vidurį!

— Ir gerai! — šuktelėjo motiejukas.

— Gerai. Švitinom dar bent milijoną metų pralėkėdami visokių saulių ir tolimų žvaigždynų.

Beveik į nieką nekreipėme dėmesio. Mūsų kryptis rodė tuštumą. Liovėme skaičiavę metus.

Pagaliam tiesiai prieš mus pasimatė graži žvaigždė, kuri kas valandą didėjo. Buvo aišku, jog šį kartą pataikysim. Ir pataikėm! Tai būta mūsų saulės! Po ilgos kelionės sugrįžome iš kur kilę. Čia mes vėl įsijungėme į atomą ir supomės karščio bangose.

— Ar nė apie mane negalvojai? — pasiteiravo motiejukas.

— Ne. Supomės ir džiaugėmės, kad galime suptis.

— Bet aš kas dieną pagauonu saulės spindulius; ar tai ne tu mane vaišini?

— Ne, tie yra kiti spinduliai.

— Kaip ilgai jūs ten supatės?

— Laikas tada mums neturi prasmės. Supamės kol patenkame į elektros srovę.

Kai mūsų atomas vėl pateko į srovę ir skilo, mes išlėkėm į erdvę ir aštuonios minutės po to pataikėme į tave.

— A! — lengviau atsidūso motiejukas.

— Vadinasi, aštuonios minutės geriau, negu milijonai metų!

Jei toksai šnekus spindulys būtų pataikęs į žmogų, mėgstantį žinoti kas nežinoma, be abejonės, jis būtų kėlęs šimtus klausimų, būtų teiravęsi nepaprastų dalykų, būtų sužinojęs daugiau, negu žino astronomai.

Jis samprotavo žinąs visą kas jam reikia. Bet ir jis neištekė ir pasiteiravo labiausia rūpiamo dalyko: — Sakyk, kiek vasarų sutelpa į milijoną?

— Ar matai tą dobilų lauką?

— Matau.

— Ar matai tuos jų žiedus?

— Matau.

— Na, tai skaičiuok. Kai visus žiedus suskaiciuos, gal būt, bus milijonas ar kiek daugiau.

Motiejukas pradėjo skaičiuoti. Skaičiavo, skaičiavo, — apsvaigo ir užmigo. Kai jis pabudo, plovėjai jau buvo nuplovę daugiau nei pusę lauko. Dar keletas kirčių ir jis gulėjo ištisas su dobilais.

Ir dabar jis dar juto, kaip saulės spinduliai kutojo jo ūselius, jį šildė ir smigo į jo širdį. Daugiau jie nešnekėjo. Jis vyto ir drauge vyto jo savijauta. Rytmečio rasa jį dar drėgino, bet tas drėginimas neteikė atgajaus. Sudžiūvo.

Ukininkas ve

LIETUVIŲ RATELIAI

SIMANO DAUKANTO DRAUGIJOS PADEKOS ŽODIS

Draugija turėjo savo pusmetinį susirinkimą birželio 7 dieną. Kada apšvarstyta visi būgantis reikalai, Komitetas pateikė raportą iš atsituvusio parengimo-pikniko birželio 23 dieną šių metų, Willow Springs, Ill. Paaikšėjo, jogei gerokai pelno atliko — \$111.90. Nors narių nedaugiausia buvo atsilankę, bet svečių buvo gerokai.

Susirinkimas, išklauses raportą, nutarė padėkoti tiems nariams ir biznieriams, kurie prisidėjo aukomis arba dovanomis. Šitie geraširdžiai yra: J. F. Budrikas, 3241 So. Halsted St., Mr. Valančius, kuris darbuojasi daug metų pas J. F. Budriką viršminėtu antrašu; Mrs. Julia Virbickas, 3204 So. Halsted St., narė draugijos; C. Kasiliaus-

kas, 3356 So. Halsted St., irgi narys draugijos. Draugija turia širdingiausia ačiu viršminėtiems dovanų aukotojams. Taipgi didelis ačiu C. Kasiliauskui, kuris daug pasidarbavo ir savo brangų laiką aukavo su rengimui pikniko. Kaip žinoma, labai sunku būna gauti gerimų, bet minėto draugo pasidarbavimu visko buvo užtektinai iki vakaro vėlumos, ir atsilankę visi draugiškai linksminosi.

Patartina nepamiršti šių biznierių reikale pirkinių. Taip pat ačiu Radijo garsintojams p-ams J. F. Budrikui ir Peoples Krautuvėms, J. Krukui. Pagaliau ačiu Naujienoms už korespondencijų talpinimą.

— Korespondentas P. K.

LIETUVIS PLAUKS 35 MYLIAS MICHIGAN EŽERE

STANLEY PAULIK ISPLAUKS IŠ MICHIGAN CITY IR ATPLAUKS I CHICAGĄ TIES 63-ČIA GATVE. PLAUKIMĄ RENGIA BOWMAN DAIRY COMPANY. PLAUKIMAS TRUKS 18 VALANDŲ IR PRASIDĖS RUGPIŪČIO 31 DIENĄ 8 VALANDĄ VAKARE. PASIBAIGS SEKMADIENIŲ 2 VALANDĄ POPIET AR KIEK VĖLIAU.

Štai kai kas, ką ne visi gali padaryti. Stanley Paulik, jaunas Chicago lietuvis, 7025 So. Loomis street, plauks iš Michigan City, Indiana, į Chicago. Jo plaukimas pasibaigs Jackson Parko krante ties 63 gatve.

Numatyta, kad jis pradės plaukimą šeštadienio vakare 8 valandą rugpiūčio 31 diena. Chicago jis tikisi pasiekti i 18 valandų, sekmadienį, rugsėjo 1 dieną 2 valandą popiet ar kiek vėliau.

Visa jo plaukimo distancija bus 35 mylios. Jeigu pasitaikytų labai audringas oras, tai plaukimas bus atliktas kita diena.

Jo sveikatą ištirs prieš plaukimą ir po plaukimo Dr. Bertash, kuris turi ofisą prie 35 gatvės ir Halsted, Bridgeporte. Plaukimą finansuoja ir rengia Bowman Dairy Company ir ta proga garsina savo Dairy-Rich — gerimą iš šokolado ir pieno. Vadinasi, kai Paulik plauks, jis gaus gerti to Dairy-Rich gerimo. O išgerti jam reikės, nes išbūti vandeny 18 valandų ir dar plaukti pirmyn ir pirmyn yra nelengvas darbas.

Jeigu kurie iš lietuvių įdomaus šiuo plaukimu ir turės noro ir galimumo pažūrėti jo, tai galės plaukti laivu ar laiveliais ir stebėti Pauliką beplaukant. Sakytum, kai kurie galėtų net ir naktinį pikniką surengti.

P- no Paulik treniruotojas yra Edward Sadowski, 7025 South Loomis st. Jau dabar Stanley Paulik treniruojasi būsimai kelionei Michigan ežere ties 49 gatve. Publika gali matyti jį kasdien plaukiojant tarp 5 ir 6 valandos popiet. O Edward Sadowski yra senesniai sugrįžęs iš tarnybos laivyne, kur išbuvo daugiau negu tris metus.

Toks plaukimas, kaip dabar planuojamas iš Michigan City į Chicago, jau yra p. Pauliko nebepirmas. Prieš 7 metus Leesburge, Floridoje, jis atliko 23 mylių plaukimą. Kiek vėliau mieste Buffalo, New Yorko valstijoje, padarė 16 mylių distanciją. Yra, be to, plaukęs upėmis ilgas distancijas West Virginia valstijoje ir kitur. Jis yra Amerikos Raudonojo Kryžiaus plaukimo skyriaus instruktorius.

Pradėjo plaukti būdamas apie 7 metų senumo. Žinia, anuomet ilgų plaukimo distancijų nedarė. Ilguosius plaukimus pradėjo prieš apie 13 metų.

ty. Sako, nežinau kas yra mėslungis (cramps).

Stanley Pauliko motina, ponina Anna Paulik, gyvena Chicago, adresu 10546 May st. Ta apylinkė vadinasi Washington Heights. Vyresnysis jo brolis, Anthony Paulik, gyvena mieste Muskegon, Mich., o jaunesnis, George, gyvena kartu su motina, ponina Anna Paulik, minėtu aukščiau adresu.

Iš Chicago Lietuvių Ratelio Susirinkimo

Ratelio susirinkimas įvyko praėjį sekmadienį Hollywood svetainėje. Narių atsilankė vidutiniškai.

Atlikus visus formalumus, buvo svarstoma nebaigti reikalai ir nauji sumanymai. Nuspręsta turėti išvažiavimą tik nariams ateinančią mėnesį. Tad visiems nariams bus pranešta atvirutėmis išvažiavimo diena ir vieta.

Ratelio susirinkimas įvyko praėjį sekmadienį Hollywood svetainėje. Narių atsilankė vidutiniškai. Atlikus visus formalumus, buvo svarstoma nebaigti reikalai ir nauji sumanymai. Nuspręsta turėti išvažiavimą tik nariams ateinančią mėnesį. Tad visiems nariams bus pranešta atvirutėmis išvažiavimo diena ir vieta.

Ratelio Choras dabartiniu laiku atostogauja: kai kurie dainininkai jau sugrįžo, o kiti dar tebeatostogauja.

— Korespondentas.

Mary Anna Valukas Sugrįžo iš Ligoninės

Ponia Mary Anna Valukas, 4216 Lake Parke avenue, žmona advokato Anton J. Valukas, kurs turi ofisą mieste adresu 175 W. Jackson blvd., buvo rimtai sunegalėjusi.

South Town ligoninėje Dr. Dundulis padarė jai sunkią operaciją ant vidurių.

Operacija buvo sėkminga ir ponina Valukas jau sugrįžo iš ligoninės. Dabar ji svečiuojasi pas savo motiną, ponią Giustą, 4046 Congress street.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

NAUJIENŲ-ACME Telefonas
MICHIGAN CITY, Ind. —
Marion Karpas, kuris prisipažino nužudęs septynių metų Dayda Lisak.

Jautis Sudraskė Ponios Nylon Kojines

Ketvirtadienio rytą, ažuot eiti į stokių kiemą 39-toj gatvėje, jautis pasileido bėgti kiton pusėn. Larbininkai ėmė vyti jį. Pagaliau pasivijo prie 43 gatvės ir Halsted ir pagavo.

Bet bėgdamas jautis numušė ant žemės dvi moteriškes, panelę Gwendolyn Anderson, 35 metų, 1612 W. 31st street, ir p-lę Darlen Stroud, 32 metų, 3000 Princeton avenue.

Abi merginos išliko nesužeistos, tačiau vienos, būtent p-lės Anderson, nylon kojines nelainėje skaudžiai nukentėjo.

PRANCIŠKUS ŽITKUS

Mirė liepos 19 d., 8:45 val. ryto, 1946 m., sulaukęs 52-ju metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr., Batakių parapijoje, Amerikoje išgyveno 33 metus.

Paliko nuliūdę: brolis Jonas, Waukegan, Ill. pusbrolis Jonas Kužinskas ir kitos giminės, draugai ir pažįstami.

Laidotuviams rūpinasi Jeninė Rumbutis, 3210 S. Halsted St., Calumet 3157.

Priklausė prie Chicago Lietuvių Draugijos. Kūnas pašarvotas A. M. Phillips koplyčioje, 3307 Litanica ave. Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 22 d., 1:00 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Pranciškaus Žitkaus giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Brolis ir Giminės.

Laid. Direkt. A. M. Phillips, Tel. YARDS 4908.

ANTANAS F. BALTARAGIS

GYVENO ADRESU 2501 W. PERSHING RD.

Mirė liepos 17 d., 10:30 val. vakaro, 1946 m., sulaukęs 33 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Ill.

Paliko nuliūdę: brolis Juozapas, brolienė Harriet, brolytė Josephine; dėdė Jonas ir jo žmona Antanina Arlauskas ir jų šeima; 4 tetos, Paulina Drobulis ir jos vyras Juozapas ir jų šeima, Cecilija Stasunas, jos vyras Renaldas, Barbara Palulis, jos vyras Jonas, Ona Krasinski, jos vyras Alex ir jų šeima. Mylima draugė Kazimiera Staloniš, dėdė Juozapas Delinkievicia ir jo šeima; dėdė Povilas Mudaras, dėdė Petras Arlauskas ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko tėvas Jonas, 2 broliai — Jonas ir Klemensas, sesuo Tavošė ir 3 dėdės.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 South California Ave. Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 22 d., 8:30 val. ryto iš koplyčios į Nekalto Pras. Pan. šv. parapiją, bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano F. Baltaragio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: BROLIS IR VISI GIMINĖS.

Laid. Direktorius John F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

Suvalkiečių Draugijos Svarbus Susirinkimas

Chicago Lietuvos Suvalkiečių Draugijos svarbų susirinkimas įvyks liepos 22 dieną, pirmadienį, 7:30 valandą vakare Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd st. Tai bus pusmetinis susirinkimas.

Draugijos nariai privalo būti susirinkime visi kaip vienas, nes bus daug tarimų ir svarstymų.

Kurie esate užsilikę su mokesčiais, tai užsimokėkite, kad visuomet turėtumėt gerą balansą.

Draugijos nariai, kurie turi savo sūnus ir dukteris tarnavusius Dėdės Samo kariuomenėje, arba kurie patys tarnavote, prašomi užsiregistruoti ir priduoti savo vardą, adresą ir įrodymą tarnybos šiame susirinkime komisijai, A. Endziulis, O. Svirnickas, W. Rage, M. Masulis ir D. Babilius, nuosirdžiai visi dirba.

— Koresp. O. S.

Kaip jau buvo pranešta pirma, Chicago Lietuvos Suvalkiečių Draugija rengia kariuomenės pagerbimo vakarą spalio 20 dieną Dariaus-Girėno salėje, 4416 S. Western avenue. Bus paruošta kariams veltui vakarienė, išpildyta puošni programa ir bus šokiai. Rengimo komisija, p. A. Endziulis, O. Svirnickas, W. Rage, M. Masulis ir D. Babilius, nuosirdžiai visi dirba.

— Koresp. O. S.

Pirkite tose krautuvėse, kurios GARSINASI "NAUJIENOSE"

a. + a.

PETRONĖLE TAMASIAUSKIENE po tėvais Kulikauskaitė, gyvena adr. 1711 N. Wood St.

Mirė liepos 17 d., 3:15 val. popiet, 1946 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr., Batakių parapijoje, Amerikoje išgyveno 35 metus.

Paliko nuliūdę: brolis Jonas Kulikauskas, pusbrolis Jonas Kulikauskas ir šeima; švogeriš Martinas Butkus ir šeima; švogerkė Barbora, jos vyras Frank, Levonas ir jų šeima; švogeriš Klemensas Tamasiuskas, 2 pusseserės Ona Bakutienė ir jos šeima ir M a r c e l l i a Norkus ir šeima, brolienė Frances Digrienė ir jos šeima iš Beloit, Wis. ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko sesuo Ona ir jos vyras Petras Kosičiai ir brolis Stanislovas Kulikauskas ir šeima. Kūnas pašarvotas kopl. 1801 Cortland ir kamps N. Wood St. Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 22 d., 8:30 val. ryto iš kopl. į Šv. Mykolo par. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Petronėlės Tamasiuskienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Brolis ir visi Giminės.

Laid. Direkt. J. Liulevičius, Tel. LAFayette 3572.

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.

Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.

Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

DĖL INFORMACIJŲ KAS LINK PALAIDOJIMO ANTRO PASAULINIO KARO VETERANŲ PASIMATYKIT SU

MAŽEIKAI IR EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAIS

STANLEY P. MAŽEIKAI yra veteranas pirmo pasaulinio karo ir narys Darius-Girėnos American Legion Post. JOHN G. EVANS yra veteranas antro pasaulinio karo ir narys Don Varnas American Legion Post.

DĖL PALAIDOJIMO VETERANŲ, PASITARKITE SU VETERANAIŠ. PILNOS MILITARINĖS LAIDOTUVĖS BUS JIEMS PARUPINTOS.

Mažeika ir Evans

(EVANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NAUJA KOPLYČIA

MARQUETTE PARK

6845 South Western Avenue

Tel. PROspect 0099

ANTRA KOPLYČIA KAIK IR BUVUS

3319 Litanica Ave. Tel. YARDS 1138-1139

Tiems, kurie gyvena kitose dalyse miesto ar apylinkėse, pasistengėm gauti koplyčią kiek galima arčiau prie jų namų.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavi-
mas Dieną
ir Naktį
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKAI IR EVANS (Evanauskas)

3319 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 1138-1139

6845 S. WESTERN AVENUE PROSPECT 0099

LACHAWICZ IR SUNS

TEL.: CANAL 2515 PULL 1270 COMMODORE 5765

2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET

Telephone YARDS 1419

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

SUSIRINKIMAI

CHIC. LIET. SUVALKIEČIŲ DR. JOS pusmet. susirinkimas įvyks liepos 22, 8 val. vakaro, Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill. Bus svarbus susirinkimas. Malonėkite atsilankyti.

—V. Esmond.

RYTOJ, liepos 21 d., 1 val. popiet paprastoj vietoj įvyks svarbus dr. Jos Lietuvos Ukinkino pusmet. susirinkimas. Prašoma narių susirinkti. Nariai atsilike su mokesčiais malonėkite užsimokėti.

—Antanas Valonis, Pirm.

AM. LIET. PILIEČIŲ FAŠ. KL. (12 Ward) mėn. susirinkimas įvyks sekmadienį, liepos 21 d., 1 val. popiet Hollywood svet., 2417 W. 43 st.

—P. J. Petraitis, rašt.

PARENGIMAI

DRABUŽIUS, MAISTA bei knygas dėl lietuvių nukentėjusių nuo karo maldžiamė nešti į naują stotį, 4714 So. Marshfield Ave. arba pašaukite YARDS 3962, o Mrs. Samienė prisius karą ir paims jūsų auką ir maldžiamė nevesti daugiau 4401 So. Mozart St., nes ten jau nėra vietos.

—J. K. Encheris.

P. S. Drabužiai dėl lietuvių nuo karo nukentėjusių yra priimami 4401 So. Mozart St. arba pašaukite LAFayette 2973.

NORTH SIDE.—BALF 4-to S. v. riauš sandėlis priima drabužius, ke tuotą maistą, mūšius ir avabius kas dien nuo 4-to val. po pietų iki 8-to val. vakaro. Sandėlis — Seserų namas, 1641 Wabansia Ave.

URBA

Gėlės Mylantiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.

GELININKAS

4180 Archer Avenue

Phone LAF. 5800 arba 5879

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis

KVIETIMININKAS

Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams

3316 SO. HALSTED ST.

Tel. YARDS 7308

CONRAD

FOTOGRAFIAS

Studija įrengta pirmo klasės salėje su moderniausia įranga

414 W. 63rd ST.

Tel. ENG. 5883-46

"AŠ NĖSU DIEVAS!"

Ne per daug senai, Japonijos karalius, Hirohito, išleido oficialų raštą, kuriame jis išaiškino savo tikrąjį stovį, ypač kad jis nebuvo "dangaus sūnus". Japonijos žmonės tikėjo per su virš du tūkstantčius metų, kad jų karališki vadai buvo dievai. Už tai, buvo nepaprastai momentas kada Hirohito viešai pasiskelbė: "Aš nėsu Dievas!"

Mes sakome šioje šalyje, kad jam reikėjo tą daryti jau labai seniai. Mes gi esame mokslininkai, demokratai, laisvamaniai — ir žinome, kad žmogus nėra Dievas. Ar taip iš tikrųjų manome?

Kiek žmonių yra, kurie tyliomis sako, "Aš pats esu savo dievas. Aš pats esu dievas!" Jie gyvena dėl pinigų arba lobų, jie gyvena tikrai patenkinti savo kūniškus geidulius, jie gyvena vien dėl sava. Jie žino, kad jų veikimai yra blogi — bet jie yra laisvi žmonės, jų sumanymai. Psalmistas sako apie Dievą, kad "Tas, kuris sėdi danguose iš jų juoksis!" (Ps. 2:4).

Pranašas Izajus, įkveptas Švento Dvasios, rašė, mastydamas apie ateinančią Išganytoją: "Mes visi paklydome kaip avys; kiekvienas esame išsiskęję ir bevedami; bet Viešpaties ant Jo (Jėzaus Kristaus) uždėjo mūsų visų kaltybę." (Iza. 53:6). Vienas asmuo tikėjo, kad šventame Rašte jis atras tikrąjį būdą dėl sielos išganymo. Jis pradėjo skaityti Bibliją iš pradžių — ir kada jis perskaitė šitą eilutę, jis surado to ko ieškojo.

"Mes visi pasiklydome kaip avys..." Kal kurie "mokslininkai" sako, kad žmonės yra panašūs į beždžiones — bet Dievas sako, kad esame panašūs į avis! Be neįtikojimo, nesamoningai einame ten kur kiti eina; pamėgdžiojame minias. Su laiku, sukame į savo kelius. Mes manome, kad patys save galime valdyti — ir vėgiai išmokstame, kad tai nėra galima daryti. Pasileikame avys!

Bet yra vilts dėl visų! Mes — su Hirohito — turime išpažinti, kad nesame Dievas. Turime eiti toliau ir išpažinti savo nuodėmes prieš šventąjį ir Tobulą Dievą. Jis atsiuntė savo sūnų, Jėzų Kristų, kad neštų mūsų kaltybę ant kryžiaus. Jis numirė tavo vietoje. Jei tu priimsi Kristų kaip savo Išganytoją, būsi išganytas! Jėzus pasakė, "Aš esu Gerasis Ganytojas. Gerasis Ganytojas duoda savo gyvybę už savo avis." (Jono 10:11).

Mūsų troškimai yra dideli, bet patys savyje negalime valdyti arba pakeisti mūsų gyvenimą. Esame paklydusios avys jei esame be Kristaus. Ar pažįsti tą Gerąjį Ganytoją?

—J. G.

(Apmokėta LMD lėšomis)

LIETUVOS KONSULATO CHICAGOJE PAIEŠKOJIMAI

Ieškantieji asmenys arba apie juos žinantieji prašomi skubiai atsiliepti į Consulate of Lithuania, 30 North La Salle St., Chicago 2, Illinois.

RINKEVIČIUS, Adolfas ir Juozas, iš Svirnių, gyv. Chicagoje.
ROGER (Radzevičius), Viktoras, gyv. Brooklyn.
RUBINAS, Kazimieras, iš Sedos val., gyv. Chicagoje.
RUDAITIS, Juozas ir Marė (Kundraitė), gyv. Chicagoje.
SADAUSKAITĖ - Sideravičienė, Juzė, iš Balbieriškio vals.
SADAUSKAS, Antanas ir Marijus, iš Balbieriškio vals.
SALATKA, Juozas, sūnus Mykolas iš Liudvinavo vals.
ŠATKUS, Vaclovas, gyv. Chicagoje.
SAUNORYTĖS, viena ištekęs už Katkaus, antra už Čičanavičiaus gyv. Chicagoje.
SEDLICKIS, Juozas, gim. 1900, gyv. ant Ohio St., Chicagoje.
ŠESTAKAUSKIENĖ, Setera, gyv. Chicagoje.
ŠESTOKAS, provizorius, gyv. Chicagoje (Waukegan ?).
SIDERAVIČIENĖ - Sadauskaitė, Juzė, iš Balbieriškio vals.
SILIUNAS, Antanas ir Lioginas, iš Vabalninkų val., gyv. Chicagoje.
SINUSAS, Andriejus ir Jonas, iš Šiaulėnų val., Andriejus gyv. Chicagoje.
ŠIRVINSKAI, Pranas ir Kazys, iš Papilės val., Šiaulių apskr.
SKRUODIS, Jonas ir Juozas, iš Rokišio apskr.
SKYRKA, Marijona, gyv. St. Louis, Mo., arba Bellevue, Ill.
SLAJUS, Tadas ir Stasys, iš Šveikšnos val., gyveno Chicagoje.
SLIKAS, Vaitiekis, iš Pajevonio valsčiaus.
SREBALIUS, Juozapas, iš Telšių gyv. Chicagoje.
STANIULIENĖ, Apolonija, gyv. Nashua, N. H., arba Lowell, Mass.
STANKIENĖ, Emilija, iš Kiaupiškių, gyv. Chicagoje.
STARULYTĖ - Rakickienė, Ona, gyv. Chicagoje.
STASEVIČIUS, (Stossel), Jonas, Jurgis ir Konstantinas, iš Seduvos vals., gyveno Chicagoje, Pittsburgh, Allegheny.
STASIENĖ, Angelė (Angelina Stasys), iš Rokišio ap., gyv. ūkyje.
STOSSEL (Stasevičius), Jonas, Jurgis ir Konstantinas, gyv. Chicagoje.
SULSKIS, A.

Didžiausia Lietuvių Finansinė Įstaiga Pasaulyje

Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago
4192 Archer Ave.

JUSTIN MACKIEWICH
Prezidentas ir Manageris

Vakar tilpo Naujienose pusmetinė atskaita Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago. Nėra abejonės, kad tai yra didžiausia lietuvių finansinė įstaiga netik Chicagoje, bet ir visoje Amerikoje.

Rezervų ši įstaiga turi \$1,425,000.00. U. S. valdžios bonų turi pirkusi už \$10,200,000.00. Ji apyvartoje turi \$18,601,311.88.

Tai bent finansinis biznis! Prie tokio biznio reikia gero patyrimo. Reikia mokėti ir turėti sumanumo ir supratimo, kaip jį tinkamai ir sėkmingai vesti.

Justin Mackiewicz nuo pat įsikurimo šios finansinės įstaigos (1909 metais) yra vedėjas ir prezidentas. Nėra abejonės, kad jam priklauso visa garbė, jogei jis sugebėjo išaukšti šį biznį į tokią stambią finansinę įstaigą.

Tai yra pasididžiavimas visiemis lietuviams.

Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago turi puikiai namą Brighton Park apylinkė. Dabar namas yra nuplautas ir iš tolo atrodo, kaip Washingtono Baltieji Rūmai. Iš tolo važiuodamas gali pastebėti tuos puikius rūmus!

Patarnavimas šioje įstaigoje visuomet yra mandagus. Čia žmonės deda savo pinigų taupymui; čia gauna paskolas pirmiems mokičiams; čia gauna paskolas tašymui namo. Čia kreipiasi žmonės klausdami įvairių patarimų finansiniuose reikaluose. Ir visi šios įstaigos patarnavimu būna patenkinti.

Linkime ir toliau Standard Federal Savings and Loan Association sėkmingos ir turtingos ateities.

— A. Zymont.

Nauja Mašina Vėžio Ligai Gydyti

Illinois valstijos universitetas padirbo mašiną elektronams ir žmogaus kūną saudyti. Tie elektronai nepažeidžia sveikų kūno dalių ir gali pasiekti vėžio arba tumoro užkrėstas dalis giliai kūne.

Michael Reese ligoninė Chicagoje yra pasiryžusi tokią mašiną pas save įtaisyti. Reikiama viltis, kad ji duos galimumo sėkmingiau vėžio ligą kovoti. Bet ims apie penkis metus bandymus išbandinti.

"NAUJENOS" — YRA JŲSŲ GERIAUSIAS DRAUGAS — UŽSIRASYKITE JAS!

FOREST PRESERVE DISTRICT OF COOK COUNTY

(Roberts Mann, Supt. of Conservation;
Clayton F. Smith, President)

MUŠELIAI (MUSSELS)

Švaraus ežero arba upelio smilčiuotame dugne galite pastebėti, kaip plokšti žagrė sukinėjasi ir kraiposi. Jos gale pastebėsite ką tai panašaus į samanomis padengtą uolą. Paimekite tą daiktą. Jo rausvas liežuvis greitai susitraukia ir dvi jos plokštės užsidaro. Tai yra mušeliai (mussel).

Kiautvarlių (klemsų) žvejimas praėjusio sudarė žymią Mississippi klonio upeliuose žuvalimo pramonės dalį. Perlu guzikai, peilių rankienos, sagtyr ir kitokie daiktai buvo dirbami iš jų kevalų. Jų minkšti kūnai teikdavo perlų, kurie būdavo vartojami pigiose pažiobose. Labai retai pasitaikydavo rasti tikrieji perlai. Iš brangiųjų perlų kai kurie tikrai šaunūs buvo užtikti upeliuose įtekančiuose ir Ohio ir Tennessee upes, kur, atrodo, sąlygos buvo palankios susiformavimui perlų pasižymintį žibėjimu ir skaidrumu. Vienas toks perlas, išimtas iš Wabash upės arti Terre Haute miesto 1927 metais, buvo parduotas už \$50,000.

Tiktai apie tuzinas, iš keleto tuzinų užtinkamų Mississippi klonio mušelių, turi pakankamai storus kevalus, kurie tinka guzikams.

Pastebėkite mušelį gulintį ant šono negiliam vandenyje. Štai jis pasivertė ant briaunos ir rengiasi slinkti pirmyn. Kėvalas plokštės atsideda apie pusę colio ir iš jo išlenda "koja" žmogaus liežuviu pavidalu. Tai "koja" gali išsitiesti ilgoku pirštu. Ir pirštas išsimeigia į smėlį dviejų ar trijų colių toly. Po to pirštas susitraukia, kiek pakelia visą kevalą aukštyn ir kevalas paslenka pirmyn.

Mušeliai auga labai poval. Jų amžius galima numanyti iš žiedų susidariusių ant kevalo. Daugumos mušelių, kurie yra vartojami komerciniams tikslams, amžius siekia iki 15 metų. Bet esama tokių mušelių,

kurie yra išgyvenę po 35 ir 40 metų.

Dauguma mušelių išmeta kiaušinėlius arba jau dalinai išsivysčiusius mušelius. Jaunieji mušeliai dažniausia pergyvena parazitinių laikotarpį, prie žuvų odos arba skujų prikibę.

Mušelių esama dviejų lyčių, betgi lyčių skirtumas yra svarbus tik kitiems mušeliams.

Trokas Užmušė Vaiką, Pabėgo

Trokas užmušė 5 metų John Lahey alejoje ties namais 6149 So. Halsted st. Troko vairuotojas nuvažiavo. Policija ieško jo.

Vaiko tėvas buvo užmuštas prieš porą mėnesių, kai jis nu-

AUCTION ISPARDAVIMAS Farmos ir asmeninės nuosavybės farmerio JOHN MONDUS

Randasi 1 1/4 mylios i rytus nuo Rhinelander, prie 8 kelio, paskiau važiuoti 1 1/4 i šiaurę keliu C.

Pirmadienį, LIEPOS 22 DIENĄ

Išpardavimas prasidės 10:00 v. r. Užkandžiai vietoje visą dieną. 240 akrų farma ir miško; 20 akrų labai geros žemės; 10 akrų dirbamos, kua žemė giria, išdekoruotas 8 kambarių moderniškas namas, 4 miegumai, virtuvė, dinetė, porčiai, vonia, karštas ir šaltas vanduo, slėptas ir yra elektra. Visa farmos masinerija.

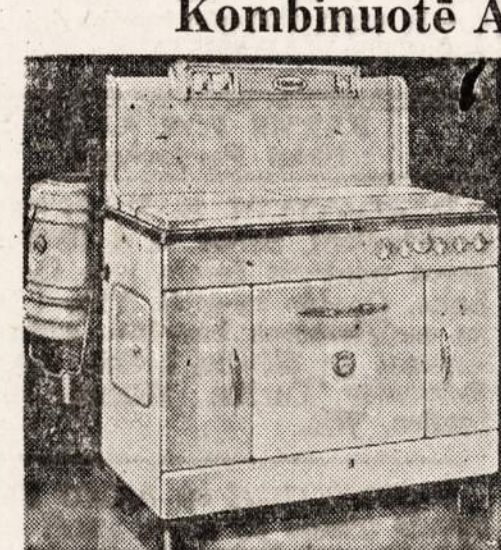
Asmeninė farmerio nuosavybė galima pirkti po \$10.00 cash, o jei daugiau, tai reikia įmokėti 1/4, o kitus lengvais mėnesiniais įmokėjimais.

Išpardavimą veda:
Clintonville Sales Corporation
Clintonville, Wis. Phone 289
Aucionierius—M. J. SAMSON.
Clintonville, Wis. ir
ANDREW JESSE,
Rhinelander, Wis.
Klausykite "Auction News" iš radio stoties W. H. B. Y. kasdien 12:30 val. po pietų.

MASTER WINDOW SHADE CO.

S. J. VONDRAK Tel. LAfayette 4560
Langanų Uždangalus padarom ant užsakymo—Firmoje Lazdas—Mes nemuojame ir užkabiname Tavernoms, Namams ir Mokykloms.
VENETIAN BLINDS CASH AND CARRY
1803 WEST 47th STREET (ARTI WINDOW STREET)
Nuo 9 ryto iki 5:30 kasdien Ketv. iki 9 vak. Šeštadienį iki pietų.
Jau 22 metai kaip tarnaujame šioj apylinkė.

Radio Šaldytuvai Gazo Pečiai

Iki vienu metų užmokėti
vas. Spyžiaus konstrukcijos vidus. Porcelino apdirbimas iš viršaus ir iš vidaus — įskaitant ir vidaus prysakį — sulaikymui praedimo.

Tuo pristatomi įžymiesni gamintojų Aliejiniai Šaldytuvai ir Dearborn Gasiniai šaldytuvai

MAJOR HOME UTILITIES

Tel. Calumet 1442 3207 So. Halsted Street
Atidara Trečiad. Ketvirtad. ir Šeštad. vakarais iki 9 val.

krito 12 aukštų žemyn, dirbdamas prie Windermere viešbučio.

Richard Lahey, užmušto vaiko tėvas, anuomet dirbo ant laipto ir mėgino pagelbėti savo draugui darbininkui, kurio palaiptas užkliuvo.

Policija aiškina, kad trokas, užgavęs vaiką, buvo raudonai malevotas ir buvo prikrautas namų rakandų.

"NAUJENOS YRA JŲSŲ GERIAUSIAS DRAUGAS —UŽSIRASYKITE JAS.

**ASTHMA
HAY FEVER**
Relieved by "ASMIN" in 1/2 hour or money back. For night and morning cough, try BRONKES.
Steven's Pharmacy
903 W. 63rd St. Englewood 6515

JUOZAS F. HAAS ADVOKATAS

OFISAS: 2523 W. 47th STREET
Tel. Lafayette 2321
Residencijos telefonas:
Pullman 4119

TUOJ TURIME

Pardavimui naujų moderniškų Radio setų ir naujų automatiškų elektrinių prosių. Taipgi turime pardavimui Rekordinių mašinelių (gramafonų), elektrinių vėduoklių, Radio tubų, elektrinių traukiniukų, garinių prosių.

Mes pataisome visokius Radio setus ir savo darbu garantuojame kaip Radio priimtuvus, rekordų maiņnytojus, F. M. priimtuvus, garsintuvus ir komunikacijos setus. Pasiimame iš jūsų namų sugedusius Radio setus ir pataisę pristatome atgal į jūsų namus.

**Bill Rivkin Radio and
Appliances Store**
16 N. HALSTED STREET
TELEFONAS MONROE 6387

AKIŲ SPECIALISTAI

**DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS**

Mano 26 metų praktikavimas jūsų garantavimas
Optometriškai Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuri esti priežastimi galvos skaudėjimams, svajimo arba aptemimo, nervų tumo, skaudamą akių karštį, atitaiso su trumparegystę ir tolgaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visose atsitikimuose egzaminavimas da romas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiamą į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vakaro. Sėdintis uždaryta, o Ne dēlioj pagal ustatų.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip pirmaia.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas
Tel. YARDS 1825
Pritaiko Akinus Kreivias Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 10 Nedēlioj pagal ustatų.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos nieštį ir skauda. Kad pašalinti tai niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekit LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti ir nakti. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETES FOOT, su stabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarpplėsių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nevargusių, perštamų ir niežiančių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po \$1 ir \$3. Atsiųskite Money Orderį LEGULO, Dept. J 1941 N. Pulaski Rd., Chicago 39, Ill.
Arba atvykite į vaistinė **STEM PHARMACY**
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

7—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.—ŠEŠTADIENIS, LIEPOS 20, 1946

A.L.D.D. NARIAI

Phone CANAL 6123
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Sėdintis ir Nedēl. pagal ustatų.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Residencijos telefonas
BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiadieniais pagal ustatų.

DR. I. E. MAKAR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 S. Michigan Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Ofiso Tel. PULLMAN 1193
Namų Tel.: PULLMAN 8277

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

Tel. YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAISO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir 6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. išimant Sėdintis, Subutos vakarus ir Nedēliais.
Ofiso Tel. YARDS 4787
Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Sėdintis pagal ustatų.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
NAMŲ TEL. BEVERLY 10211

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Dr. J. W. KADZEVIK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
West Englewood Bldg., Suite 5
6234 SO. ASHLAND AVENUE
Valandos pagal susitarimą—išskyrus Trečiadienį nuo 1 iki 5 ir 7 iki 9 p.m.
OFISO TEL. GROVEHILL 8243
RES. TEL. PROSPECT 9475

Tel. VIRGINIA 0980 (Ofiso ir Namų)

DR. WALTER J.

KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvių Gydytojas)
4003 So. Archer Ave.
VALANDOS: 2—4 popiet. 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal ustatų.

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAfayette 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatsiliepia—sauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiadienio vakarais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Dr. Victor P. Slepikas
PHYSICIAN AND SURGEON
6803 W. CERMAR ROAD
BERWYN, ILL.
Office Phone BERWYN 8823
Residence Phone LAfayette 5151
(Jeigu neatsiliepia—Berwyn 6200)
Valandos: 2—4 ir 7—9 vak. Pirm., Antr., Treč., Penkt. ir Šešt. 2—4 v

Daktarai Žilvičiai

GYDYTOJAS IR DANTISTAS
Naujoj Vietoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel. MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmd. nuo 10 val. iki 12 diena

Dr. Martin L. Gecht ir

Dr. William R. Starr
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
1031 WEST 18th STREET
Valandos nuo 1 iki 3 kasdien, išimus trečiadienius
Nuo 10 iki 12 trečiadieniais ir šeštadieniais
Nuo 6 iki 8 vakaro, išimus trečiadienius ir šeštadienius
CANAL 3110
Mes kalbame lietuviškai

SAVAITRAŠTIS
"ARGENTINOS
LIETUVIŲ
BALSAS"
U. S. A. metams kainuoja
Du doleriai
Galima išsirasyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:
"A. L. Balsas"
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina

\$1,000,000.00

Paskirta
Veteranų
Paskoloms
Namų
Pirkimui,
Statymui ir
Remontavimui
Kreipkitės pas

**KEISTUTO SAVINGS and
LOAN ASSOCIATION**
JOS. M. MOZERIS, Sec'y
Tel. CALUMET 4118

3236 SO. HALSTED STREET

Hair-Breadth Harry

SAFE! AND—AND THE QUAKE IS OVER!!
OH YOU KNOW OUR QUAKES OUT HERE—BARELY MORE THAN A TWITCH!
I'M SO GRATEFUL YOU'RE STILL ALIVE! AFTER THAT DYING-MITING AND ALL!
OH, THEN THAT WASN'T A QUAKE?!!
MISS FLACK DROVE ME HERE, BELINDA. AS SOON AS WE LEARNED YOUR FLIGHT—
AND I'M SORRY I CAN'T DRIVE YOU BACK! A LANDSLIDE COVERED THE CAR—!!
CURSES!! THE BLAST INTENDED TO RUB OUT THAT FLACK GIRL HAS FREED BELINDA!! WELL, LET THEM DUCK THIS ONE!!
WHEN RUDOLPH GETS HIS TEETH INTO AN IDEA LIKE EXTERMINATING SOMEONE, HE SIMPLY WON'T LET GO!! BUT DYNAMITE AN DYNAMITE!!

William Heirens advokatai tariai su prokurorais. Kaip žinia, Heirens yra kaltinamas trimis žmogžudystėmis.

George Subgrunski rodo į William Heirens paveikslą po pažinimo jo teisme. Jis tvirtina, kad Degnan mergaitės nužudymo naktį jis matęs Heirens, einantį su punduliu.

CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

Sako, Kainos Kiek Sumažėjusios

Chicagoje, Cleavelande, New Yorke ir kitur yra organizuojami pirkėjų streikai. Publika raginama pirkti tik būtiniausias reikmenis, o nuo pirkimo tokių reikmenų, kurios nėra būtinos, prašoma susilaikyti.

Penktadienio pranešimai sako, kad matomai publika pritari paraginimui. Pavyzdžiui, Cleavelande svesto praėjusią savaitę pirkta 50 nuošimčių mažiau, negu pirma.

O ir kainos reikmenų kiek nukritusios žemyn. Tačiau jos nukrito nedaug — centą ar kitą svarų, bet ne ką daugiau.

Washington atstovų rūmų ir senato komisijos tebedebatavo kainų kontrolės klausimus. Tikėtasi susitarimo tais klausimais kaip penktadienį.

Taipgi Washington C.I.O. vadai kreipėsi į prezidentą Trumaną prašymu sušaukti įmoninių vedėjų ir darbininkų atstovų konferenciją. Jie aiškina, kad nori reikalauti iš įmonių vedėjų darbininkams algų pakėlimo.

C.I.O. viršininkai sako, kad būtinų gyvenimui reikmenų kainos pakilo 40 nuošimčių per du nuošimčių per du mėnesius; iš tų 40 nuošimčių 25 nuošimčius pakilo per pastarąsias dvi savaites. Taipgi darbininkams reikia aukštesnių algų gyvenimo pabrangimui pasivyti.

Ispėja Apie "Teisvės Gyduolių" Pavoju

Pastaruoju laiku Chicago spaudo plačiai mini "teisvės gyduolę", kuri buvo pavartota, kad William Heirens papasakotų apie Suzanne Degnan nužudymą.

Sako, Heirens kalbėjęs. Bet jeigu taip, tai, pavyzdžiui, ta ar kita šeiminiškė ar šeiminkas gali panorėti sužinoti, kur buvo jos vyras arba jo žmona praėjusį vakarą. Kalbama gyduolė šituo atveju galėtų žymiai patarnauti.

Tačiau daktarai įspėja, kad gyduolė yra nuodai, kad be daktaro žinios vartoti ją pavojinga.

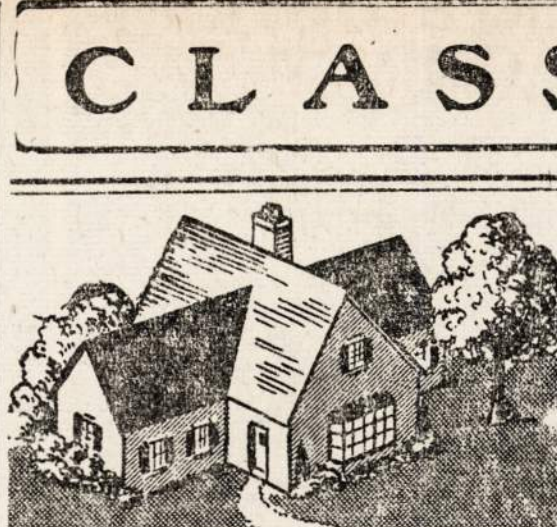
Pranašavė Oro Palengvėjimą

Oro biuras pranašavo penktadienio rytą, kad naktį į šeštadienį smarkiai pails ir karštis, kamavęs Chicago pastarąsias kelias dienas, atslugs.

Ketvirtadienį popiet karštis pasiekė 99.9 laipsnius. Penktadienį saulė nekepino, bet temperatūra vis gi buvo šilta.

O šeštadienį, sako oro biuras, ir sekmadienį dienos bus kaip tik smagios — nešalta ir ne per daug šilta.

Garsinkitės "N-nose"

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Žemė—Pardavimui

PERKAM, parduodam namus, ožnius, lotus, tarmas ir manomus, kas turite. Apdraudžiam naują gaisro ir visokių nelaimių. Nuo naujų metų (1946) išėjo naujas įstatymas, kad automobilius būtina apdrausti. Pašaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose reikaluose.

PAUL M. SMITH & CO.,
1457 So. Talman Avenue.
Telefonas VIRginia 1862
arba REPublic 10255

JUSTICE WAY SERVICE

Pirkdami arba parduodami namą pasitarkite su manim, aš jums su taupysiu nemažai pinigų. Per mane visados padarysite pelningesni ir saugesni deala. Notaras: notariuojau visokius legalius dokumentus. Teisingas patarnavimas.
CHAS. URNICH (Kazys Urnikas)
2500 W. 63rd St. 2 lubos.
PROspect 6025.

2 AUKŠTŲ, 4 flatai ir krautuvė, pirmas aukštas karštu vandeniu šildomas, antras pečiai, nuomos—\$1440 metams. Kaina \$14500. Kai turi mainyti? Taipgi turime pardavimui visokių namų, lotų ir šiaip budavojam naujus.
Z. S. MICKEVICH
2506 West 99th St.
Tel. REPublic 7731

2616 W. 69th STREET
Moderniškas mūrinis namas, krautuvė ir 2 apartamentai, garų šildymas. Kaina teisinga. Matykite šandien.
PAUL SHALON
2532 W. 63rd St. HEMlock 8300

PARDAVIMUI BIZNIAVAS NAMAS, tavernas su 6 kambariais.
2501 W. Pershing Rd.

PARDAVIMUI 2 FLATŲ namas su biuzinu. 6 kambariai užpakalyje, hot water apšildomas. Viršų du pagyvenimai. Dvieju karų garažas.
3514 So. Enterald Ave.

BRIGHTON PARK

2 po keturis kambarius medinis, cementinis fundamentas, insuliuotas brick siding, kampas, lotas 29½ pėdų. Bargas, \$6,750.00.
2-6 kambarių mūrinis 30 pėdų lotas, 3 kambarių flatas sklepe, karštu vandeniu šildomas. Rendos \$116.00 į mėnesį.
SPECIALI KAINA.

B. R. PETKIEWICZ
2555 W. 47th St.

5749 iki 55 W. 62nd STREET
Moderniškas kampinis, geltonų plytų mūrinis, 14 apartamentų namas. Tile voninės, cabinet virtuvės, lotas 75x125. Kewanee boiler. Kaina teisinga.
PAUL SHALON
2532 W. 63rd St. HEMlock 8300

TUOJAUS GALIMA UŽIMTI
Savininkas parduoda 2 aukštų mūro brick siding namą, į vakarus nuo Laramie Austin's. Karštu vandeniu šildomas, garažas, A-1 stovyje. Pajamų \$100 į mėnesį, \$3000 imokėti. Likusi suma po \$46.00 į mėnesį. Kaina \$8,750. Raktas 4834 W. Gladys. 1-as aukštas.

2 AUKŠTŲ mūrinis namas pardavimui, krautuvė ir kambariai gyvenimui, ir kiti 2 aukštai. 5134 So. Kedzie.

Vyras Nudūrė Savo Moterį

Ponia Sophie Boyko, 21 metų dviejų mažų mergaičių motina, buvo nudurta anksti penktadienio rytą šaligatvyj ties apartamentu, kuriame ji gyvena adresu 2784 W. 18th st.

Galvažudyste yra kaltinamas moteriškos vyras Walter Boyko, 23 metų plieno darbininkas.

Kaimynai sako, kad vyras ir moteris turėjo barnių tą dieną. Porą dienų prieš tai vyras nebuvęs namie. Manoma, kad dėl to ir barniai kilę.

Sako, vyras prisipažinęs policijai, kad jis savo moterį nužudęs.

"NAUJIENOS"—NEIŠSEMIAMAS ŽINYNAS IR ISMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

8—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—ŠEŠTADIENIS, LIEPOS 20, 1946

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkų Reikia

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkų Reikia

TOP WAGES

EXPERT CABINET MAKERS
POLISHERS * STOCK CLERKS

PAID VACATION AND HOLIDAYS
MODERN WORK SHOP RECREATION ROOMS
Convenient to bus, street cars and "L"

LYON & HEALY

1423 WEST LAKE STREET

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Žemė—Pardavimui

3 AUKŠTŲ MURINIS namas, 3 apartamentai ir krautuvė. Arti Archer-Western. Geros įplaukos. Virš \$1500.00 į metus. Kaina \$9800.00. Savininkas 2508 West 38th St.

PAUKKOJA
Lotas — 50 pėdų.
LAKE DELAVAN.
Žvyrinis kelias, parkas, prielauka jau išmokėta.
\$2.00 CASH
Kaina \$625.
PALisade 2210—po 6:30 vakaro.

BARGENAS BRIDGEPORTE
33rd netoli Halsted St. 3 flatų mūrinis namas, po penkių kambarius, cementinis beismantas, aukštas stogas, kaina \$7,900. Turime daug kitų bargenų: dėl susitarimo telefonuokite PROspect 1111.
CHAS. SUROMSKIS

MAINYS 2-6 kambarių namas ir cottage į 4 arba 5 kambarių cottage. Agentų nereikia. 602 West 47th Pl.

PARDAVIMUI NAMAS, vienas akras žemės, 2 vistininkai, 2 barnės, 2 garažai, elektra, garas, telefonas. Galite pirkti karves, o taip pat ir ūkio padargus. 110 ir So. Ridgeland Ave., Worth, Ill. Pasitarkite bile laiku.
St. GAUCHAS.
Tuojaus galima užimti.

ROSELAND

104 St. ir So. Park Avenue

3 flatų mūrinis namas, garų šildomas. 3 flatai po 5 kambarius, kaina \$18,000.

STANLEY SHIMKUS

DOMBROU and CO.

5100 S. Marshfield Ave.
Tel. PROspect 1585

PARDAVIMUI biuzniavas kampinis namas, 10-tas, 3539 So. Morgan St. Užkalay loto randasi 5-ųjų kambarių medinis cottage ir garažas. Kaina \$3000. Kreipkitės pas savininkę. 3729 So. Morgan St. Tel. VIRginia 9119.

2 AUKŠTŲ MURINIS namas, po 4 flatus, 2 krautuvės. Parduos arba mainys į bungalow. 5759 So. Ashland Ave. PROspect 0972, 2-ras aukštas. Vincent Mažeika.

21st St. ARTI MARSHALL Blvd.
2 aukštų mūrinis namas, 3 butai po 4 kambarius ir krautuvė, viskai, sklepas; naujas garažas. Kaina \$9,800. Dėl informacijos 2236 So. California Ave. KAMINKAS.

PIGIAI, 3-6, mūrinis namas. Pirmas aukštas karštu vandeniu šildomas, 4-2 medinis užpakalyje. Lotas ir pusė. Sviestas kambariai. \$14,500. 3228 WABANSIA.

FARMS FOR SALE

Ūkiai Pardavimui

PARDAVIMUI 18 VARŽYTINIŲ penktadienį, liepos 26 d. 3000 pėdų geros paežerio žemės prie Crescent Lake, Oneida kauntej. Taipgi farma su melžiamomis karvėmis, ūkio mašinomis ir dideliu kiekiu rakandų Sylvester Kurilla formoj, Rhineland, Wis.

PARDAVIMUI 80 AKRU Farma. Javai užsėta 30 akrų; nauji trobesiai. Su galvijais arba be jų. Mrs. ZOKOSKA, R. 2, Hart, Mich.

MAINYSIU 120 akru farma į namą Northwest side. Farmā randasi vakarų žemių Wisconsin. Smagi vieta, 50 akru miško, yra elektros įtaisymai, vandens vieta, prie vieškelio, arba parduosiu už cash. Dėl platesnių informacijų nuo 7-00 iki 9-00 vakarais. Bill Ilva, 3255 So. Union ave. Antras aukštas. užpakalyje.

120 AKRU FARMA. Gera žemė. 35 mylios South Superior, Wisconsin. Geri trobesiai. \$2,500. Atsiliepkite anliškai. Arne Runcrans, Gordon, Wisconsin.

40 AKRU ŽEMĖS. Apie 2 akrai vaisių, 3 akrai miško. Kita visa dirbama žemė. Trobesių nėra. Kaina \$2,000. Randasi 6 mylios į rytus nuo Francesville, Indiana. Pašaukite arba rašykite Kenneth Lindsey, Francesville, Indiana, Phone 148.

376 AKRAI, galvijai ir irankiai. \$6,500. 135 akrai, su irankiais, \$3,700. Daugelis kitų taip žema kaina kaip \$1,400. Rašykite dėl katalogo. George Scudder, Representative, National Realty Sales System, Richmond, New York.

REIKIA

HANDY MEN

GEROS PROGOS

Pagelbėti prižiūrėti trobesi Patyrusių arba nepatyrusių GERAS MOKESTIS Nuolatinis darbas. Ateikite SIANDIEN!
YELLOW CAB CO.
57 E. 21st St.

REIKIA CABINET MAKERS

Ir visokių medžio darbininkų. Geras mokestis. Apmokamos atostogos ir šventadieniai. 6437 S. STATE.

REIKALINGAS SENYVAS vyras dėl tarnavos, pastovus darbas, kambarys ir valgis ir alga. Neturi būti girtuoklis. BOULEVARD 2365.

REIKALINGAS JAUNAS, gražus vyras ne senesnis kaip 30, amerikietis, patyręs prie bartenerio darbo, trumpos darbo valandos. Atsišaukite 1506 M. Madison St. SEEley 9151.

REIKIA SENESNIŲ vyrų lengvam dirbtuvės darbiui. Pastovus darbas, Fenske Bros., 1666 North Throop St.

REIKIA CABINET MAKERS

\$1.15 į valandą. Sprayvers, \$1.10 į valandą. Dėžiu kalėjų \$1.00 į valandą. 48 darbo valandės savaitę.
THE ADLER-JONES CO.
521 So. Wabash Ave.

NUOLATINIS DARBAS dalių sudėstytojams. Drill Press Hands ir vyrams, kurie turi purkštymo ir maliojimo patyrimą. Atsišaukite į
INDEPENDENT PNEUMATIC TOOL CO.
210 No. Racine Ave.
3-čias aukštas.

SEALY MATTRESS CO. ieško vyrų 18-50 metų amžiaus, kurie ieško pastovaus darbo dirbtuvėje. Mes jus išmokinsime gero amato prie matrasų aptraukimo darbo. Geras mokestis iš pat pradžių. Bonus ir amokamos atostogos. Atsišaukite SEALY MATTRESS CO. 3140 W. Roosevelt Rd.

REIKIA VYRŲ!

Prie įdomaus darbo. PATYRIMO NEREIKIA

GERAS MOKESTIS Pastovus darbas.

EAGLE GRINDING WHEEL CO.

2519 Fulton Street.

REIKALINGAS PORTERIS

į pirtį. 3516 W. Roosevelt Rd.

REIKALINGAS

INDU PLOVEJAS

BUS MEN

Sekmadienį nereikia dirbti. GERAS MOKESTIS ir geros darbo valandos. Valgis ir uniformos parūpintos.

HARDING'S
68 W. MADISON ST.

REIKIA VIENO VYRO galvijų skerdykloje: kito — dešrų dirbtuvėje ir bendram darbiui. Atsišaukite 466 N. CHICAGO ST., Joliet, Ill.

GARAŽŲ REIKIA VYRO. virš 25 metų amž. North side. Naktinis darbas, kalbančio angliskai. CENTral 7955.

REIKIA VYRU. Bendras darbas maisto procesavimo dirbtuvėje. Patyrimas nereikia. Emulsol Corp., 836 West Lake St.

HELP WANTED—MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų-Darbininkų

REIKIA

MOPPERS, JANITORS

Nuo 5:30 popiet.—11:30 vakaro. Aukščiausias mokestis. Matykite naktinį superintendenta po 4:30 val. popiet.

OLD COLONY BUILDING

407 S. Dearborn.

MISCELLANEOUS

Ivairūs

TED'S RADIO SERVICE

Fotografų kombinacijos ir auto radio. Prienamos kainos, patenkinantis darbas.

10 METŲ PATYRIMAS. Nauji ir vartoti radijos pardavimai. T. R. MATULONIS
3200 So. Harding Avenue, Tel. BISHop 3787.

REIKIA MOTERŲ

Jėga suvamy mašinų operatorių prie vyrų drabužių. Patyrimas nebūtinas. Mes jus išmokinsime

GERAS MOKESTIS PRADŽIOJE kol mokinsitės. Puikiausias darbo sąlygos.

INTERNATIONAL TAILORING CO.
847 WEST JACKSON

AR JCS IESKOTE GERO UZDARBIO IR SAUGUMO?

THE TELEPHONE COMPANY

TURI KELETĄ DARBŲ

DZENITORKOM

Uždirbsite 72½ c. į valandą iš pat pradžių 77½c. į valandą po 3 mėnesių 82½c. į valandą po 6 mėnesių.

VALYMO DARBAS MOTERIM VISOSE MIESTO DALYSE

Darbo valandos: 5:30 po pietų iki 12 nakties.

ATSISAUKITE:

Illinois Bell Telephone Company

EMPLOYMENT OFFICE FOR WOMEN STREET FLOOR

309 W. Washington St.

SEALY MATTRESS CO. Reikalauja moterų jėgos mašinų suvėjų ir šiaip lengvam dirbtuvės darbiui. Mes jus išmokinsime. Geras mokestis iš pat pradžių. Apmokamos atostogos ir bonus, geros darbo sąlygos. Mums reikia tokių moterų, kurios nori pastovaus darbo.

SEALY MATTRESS CO. 3140 W. Roosevelt Rd.

REIKIA Moterų ir Merginų Lengvas dirbtuvės darbas DIENOMIS

PASTOVUS DARBAS, APMOKAMOS ATOSTOGOS

DYKAI APDRAUDA Kelling Nut Co.

365 E. ILLINOIS Section 3, 3rd floor.

Paimkite Grand ave. gatvėkarių rytus iki McClurg Ct. ir eikite vieną skverą į rytus.

REIKALINGA MOTERIS valymo darbiui. Namų valymo darbas. 8 valandos į dieną — 1 diena į savaitę. Lengvas darbas. RIVERSide 5980 collect.

REIKIA DZENITORKŲ

Aukščiausias mokestis. MADISON TERMINAL BLDG. Matykite MR. JENSEN 9 SO. CLINTON ST.

REIKIA MERGINŲ IR MOTERŲ Lengvas dirbtuvės darbas. Patyrimas nebūtinas. NUOLATINIAI DARBŲ Reikia dalių sudėstytojų. Rankomis suvėjų.

Suvamy mašinų operatorių. Apmokamos atostogos, ligoje pašalpa. Yra kafeteriai vietoje. S. KARPEN AND BROS. 636 West Cermak Rd.

REIKIA VIRTUVĖJ Pagelbininkų

PANTRY GIRL Naktinių Valytojų

Sekmadienį nereikia dirbti. GERAS MOKESTIS ir geros darbo valandos.

Valgis ir uniformos parūpintos.

HARDING'S 68 W. MADISON ST.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

Pardavimui Grosernė ir bučernė su namu pigiai, šaukt savininką Tel. VIRginia 2753

PARDAVIMUI UNIVERSAL BEARING CO.

2 kompanijoj, pelningas biznis, mažas investimas. Geras biznis dėl jaunų arba senų žmonių. Dėl platesnių informacijų šaukite HEMlock 5020, Tony Jacobs.

PARDAVIMUI TAVERNA —dėl informacijų šaukite YARds 5994.

PERSONAL

Asmenų Ieško

JONAS MASKOLIUNAS gyvena adr. 927 W. 35th Pl. prašomas pašaukti tel. PULiman 9704. Svarbu!

PAIESKAU GEORGE BALCIUNO. Gyveno pirma Brooklyne, N. Y. 1910 metais, jis paeina iš miesto šakių. Antonina Albaitis jo ieško. Tai no tėvu buvo Antanina Kiaunevich. Atsišaukite Mrs. Wm. Albaitis, Irons, Mich. ar kas apie jį žino tai ir gali mums duoti žinią

PAIESKAU GYVENIMUI draugės arba moteris, kuri nori eiti į tarnavos biznį. Nesenesnės kaip 45 m. Box 2905, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

FURNISHED ROOMS—TO RENT

Gyvenimui Kambariai

RENDAI 2 miegamieji kambariai vedusiai porai arba pavieniam žmogui. Virtuvės privilegijos. Atsišaukite vakarais, 725 W. 16th St.

KAMBARYS RENDAI arba kambarys su valgiu. 3540 So. Halsted St.

DALINSIS 3 kambarių įrengtu butu su dirbančiu žmogum. Garų šildomas, 5315 So. Maryland. 1-as aukštas užpakalyje. Kiekviena vakara po 6-00. Sekmadienį iki 10:00 ryto. FAIRfax 2475.

FURNISHED ROOMS—WANTED

Reikia Gyvenimui Kambarių

NORU GAUTI kambarį su rakandais prie mažos šeimos, kad galėčiau valgi pasigaminti. Pusamžis žmogus, ne rūkau, ne geriu. Marquette Parke. Dirbu prie gatvėkarių. Rašykite Box 2904, 1739 S. Halsted St.

MUSICAL INSTRUMENTS

Muzikaliai Instrumentai

PARDAVIMUI KIMBALL PLAY-ER PIANAS. Tel. VIRginia 2141.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MODERNIZUOKIT Savo Virtuvę

arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarius 5x7, 5 pėdų aukščio \$84.00. Sudėsimė—Kreditas HEMLOCK 3200

Pasirinkimas gražiausių spalvų.

PARDAVIMUI 2 pečiai. Vienas anglinis, antras cabinet kitchen burner. Geri pečiai, parduodami pigiai. 5141 Archer Ave. Antras aukštas; po 5:00 vakare.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE

Automobilai ir Trokai Pardavimui

PARDAVIMUI 1937 Plymouth. JOSEPH MIKALAINIS, 731 West 18